

Št. 204

**JUNIJ
2023**

Št. člana_ice društva:



Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PRIPOROČENI

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 2 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI TULICE



Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob – Taubi, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Jasmina Memić,

Špela Blatnik, Diego Menendes, Jure Zebec, Maruša Ivančič

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Miloš Dragojević, Fedja Kovič, NoName_13, Gašper Sojč, Saydung89,

Aurélien Dumont, Rade Nikolić, Janne Karlsson, Darksouls1

Ovitek:

Prva in zadnja stran: Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 2 EUR.

Celoletni prispevek za naročnike v Sloveniji znaša 36 EUR, v tujini pa 72 EUR. Poštšina je vključena v ceno.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

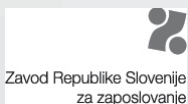
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev in avtoric prispevkov
ne odražajo vselej mnenj uredništva.



Uvodnik:

ŽIVETI – Z ALI BREZ



Foto: JN

Z začetkom te pomladi sem opustila psihiatrična zdravila. Zadnje dve leti pred tem sem namreč preživela skupaj z antidepresivi. Diagnoza: blažja oblika depresije. Na začetku jemanja se je moja krivulja drastično obrnila navzgor. Moja tesnoba se je počasi zmanjševala do funkcionalne ničle. Moje invazivne misli so kar naenkrat postale le tiho šepetanje. Lahko rečem, da sem bolje delovala v socialnih interakcijah – tako intimnopartnerskih, prijateljskih kot tistih bolj formalnih ali mimobežnih. V tem času sem bila ves čas redno vključena tudi v (plačljivo) psihoterapevtsko obravnavo. Zdelo se mi je, da končno občutim nadzor nad svojim življenjem.

Po manj kot enem letu se je ta krivulja začela počasi nagibati navzdol. Del sveta, ki sem ga skrila za zid zdravil, je začel intenzivno delovati ponoči, v mojih sanjah. Ne govorim nujno o nočnih morah, ampak zgolj o živosti in pristnosti sanj ter ljudi in situacij, ki sem jih sanjala. Včasih so bile tako močne, da se je meja z realnim svetom zbrisala. Zbujala sem se utrujena in polna vprašanj, ki jih nisem znala ubesediti. Na terapevtska srečanja sem prihajala brez vsebine, nisem zmogla nasloviti tega, kar sanjam. Mogoče pa celo nisem upala.

Psihiater mi je zato predpisal druge antidepresive. Stvar se je izboljšala za kratek čas, predvsem v samem procesu menjave zdravil. Kaj kmalu je bilo stanje spet enako tistemu pred začetkom jemanja. Slaba samopodoba, vsiljive misli, občutek nemoči. Vse, česar sem imela več, so bili le kilogrami telesne teže.

Zato sem se odločila, da zdravila opustim. Da sprostim blokado, ki mi je večkrat preprečevala, da bi s polno zavestjo uvidela vse to, s čimer se spopadam. Skorajda sočasno s prenehanjem sem zaključila tudi psihoterapevtski odnos. Uporabo zdravil sem opuščala na lastno pest, brez vednosti psihiatra. Tako sem se odločila, ker se mi je zdelo, da to zmorem sama.

Zdaj spoznavam, da to ni bila najpametnejša odločitev. Težko plavam skozi vsakdan. Povsod vidim svoje omejitve, visoka samopričakovanja pa hkrati nimajo meje. Prilagajanje na življenje brez zdravil je zame v tem trenutku zares mučno. Poigravam se z idejo, da jih ponovno začnem jemati. Tehtam dobre in slabe plati. Predvsem pa raziskujem in preizkušam, kaj od tega, kar sem doživela v zadnjih dveh letih, sem jaz jaz in kaj sem jaz s pomočjo antidepresivov. Ali bom zmogla integrirati to izkušnjo v svoje življenje tukaj in zdaj?

Odgovora na to vprašanje še nimam. Lahko pa rečem, da sem v tem trenutku okej že samo zato, ker imam ob sebi ljudi, ki me učijo, da bo v redu, ne glede na to, kako se bom odločila: nadaljevati pot z antidepresivi ali brez.

Verjamem, da je med ljudmi veliko takih, ki uporabljajo psihiatrična zdravila ali pa so jim jih predpisali. Verjetno se mnogi med njimi ukvarjajo z dilemami, ki so podobne mojim, le da si večinoma ne morejo plačati psihoterapije. Za vsakogar pa je gotovo najpomembnejše to, da ga drugi sprejemajo in da ima nekoga, s katerim lahko te dileme odprto naslovi (in jih tudi razreši).

Maša Piskule

Kazalo:

2	UVODNIK
5	TOKOKROG 6
7	JEBEM TI NJEMAČKU
8	VPLIVNEŽI
9	BREZDOMKA 11
11	CESTNA FILOZOFIJA
12	NEKAJ CESTNIH
13	ANEKDOTE IZ PRODAJE
14	POLJE ČASTI
15	MARIBORSKA SCENA
17	LITERARNA PRILOGA
21	SARIN DNEVNIK
22	SLIŠANJE GLASOV
24	DOSJE 80
26	KRALJEVI RECENZOR
28	IZZA REŠETK
29	ŠE POMNITE, PANKERJI?
31	NAGRADNA KRIŽANKA
32	KRAVŽLJANJE MOŽGANOV
33	OGLASNA DESKA
34	MILOŠEV FOTO KOTIČEK

TO SEM JAZ: MATIJA

V danem trenutku sem nesrečen človek, saj mi je nedavno preminula življenjska sopotnica. S tem se zelo slabo spopadam, preveč me slabe misli. Tudi med ponujanjem Kraljev stalno razmišljam o njej in si v mislih prepevam pesmi, ki jih je imela rada. Prav vsak dan obiščem Žale. Srčno upam, da je res, kar pravijo, in da čas dejansko celi rane.



Foto: Nada Žgank

03
KRALJI
ULICE

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člani in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam svojo uradno izkaznico društva na vidnem mestu. Številka žiga na časopisu mora biti adekvatna številki na izkaznici društva.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.



Franjo Frančič

KRIKI

Foto: osebni arhiv

04
KRALJI
ULICE

»Drž glavo pokonc, vzravnaj se!« je ukazal zdravnik.

»Ja, zravnaj se, prsa ven!« je za njim zaklical bolničar.

Vse moje stvari so bile zložene v plastični vrečki.

»Zdaj si naš, to moraš vedeti in sprejeti,« je nadaljeval.

»Kam gledaš?« je zavpil bolničar: »Glej gospoda primarija in ga poslušaj!« Nisem vedel, kam naj se ozrem, glava me je pekoče bolela.

»Sicer pa, svoboda je precenjena, saj gre samo za besedo. Tu pri nas pa imaš vse, hrano, posteljo in praktično vso oskrbo,« je nadaljeval gospod primarij.

Bal sem se, a sem vseeno vprašal: »Kdaj bom pa lahko šel domov?«

»Glej ga, komaj si prišel pa bi rad že šel. Na zaprtem oddelku boš dva, tri mesece, vse je odvisno od tebe, kako se boš adaptiral, kako boš sprejel terapijo in hišni red. Ker, kam bi pa prišli, če bi vsak delal po svoje,« je govoril.

»Ja, kam pa bi prišli,« je v odmevu ponovil bolničar.

»Sicer pa, komu je pri nas kaj hudega?« se je skoraj posmehnil gospod zdravnik. Od utrujenosti bi se najraje sesedel.

»In kaj je zdaj to?! Zravnaj se, drži glavo pokonc!« je znova povzdignil glas gospod zdravnik.

»Rad bi samo, da si ob sprejemu

zapomniš najbolj bistvene zadeve. Radi bi, da se pri nas počutiš kot doma. Sicer pa, dnevni red je točno določen, programa se je treba dosledno držati, s poudarkom na zdravstveni in delovni terapiji. Naša institucija slovi po dobrih uspehih. Samo, če se misliš tako sključeno in, da se tako izrazim, združeno držat, nisem optimističen. So ljudje, ki so pri nas ostali po več let, brez kakšnega vidnega napredka, zato glavo pokonci,« je počasi zaključil gospod primarij.

»Ja, drž glavo pokonci,« se je zaslislal odmev gromkega glasu bolničarja. Naj sem se še tako trudil, mi je glava nekako kinkala na vratu. V dnevnem prostoru je bila množica pacientov. Večina je imela povešene glave in je krožila sem in tja brez pravega cilja. Vrata hodnika so bila zaklenjena. Na oknih so bile rešetke. Mali rdečelični moški se nikakor ni mogel umiriti. Hodil je hitro in vse hitreje, skoraj stekel in se ustavil ter nato znova stekel. Ustavljaj se je pred drugimi pacienti in pri vsakem ponovil:

»Hej, jaz sem mrtev! Mar ne vidite, da sem mrtev?«

Glava mu je opletala skoraj na prsih. Nekje zunaj je bilo slišati odmev siren intervencijskih vozil. Krogi so postajali vse manjši in manjši. Zaman sem se



Foto: Geralt

poskušal spomniti, kakšne sanje sem imel. Če sem sploh sanjal. Mnogo let že ne. Prej pa sem, ko se je roka dotikala roke in so ustnice iskale dotike. Velike, kot se je izkazalo, prazne besede. O življenju, sanjah in sreči. A nikoli ne moreš vedeti, kaj ti pripravlja življenje. Rekla je: »Nekoč bova našla azil samo za naju.«

Nekoč. A pravljic ni. So besede in so dejanja. In potem gre življenje svojo pot. Veliko vsega je odločenega že prej. Leta in leta živiš nekje s človekom, za katerega misliš, da ga poznaš, a ga ne. Zaupaš mu, verjameš, da je nekakšna bližina kljub razočaranjem in bledenju časa.

Potem sem se spomnil ženskega obraza, ki sem ga sovražil, in krikov: »Pijanec, nasilni zlobni alkoholik in psihopat ... prekleti psihopat! Policijo bom poklicala, prekleti psihopat, policijo!«

Tam med zelenjem je umirala roža. Premalo svetlobe in vode. Lomi se, pogled in vse. Nimam več moči. Stopim do malega možicljja, primem ga za ramena in močno stresem. »Drž glavo pokonc!« skoraj zakričim.

KAKO JE FRČAFELA SPOZNALA FALOTA

Igorja sem spoznala na Gorenjskem sejmu v Kranju, v restavraciji. To se je zgodilo maja 1982, ko sem bila mlada frajla, stara komaj 15 let. On jih je štel 17. Bila sva kot Romeo in Julija. Igor je pil pivo in kadil cigarete. Takrat še niso zahtevali, da za nakup alkohola, cigaret ali vstop na koncert pokažeš osebno izkaznico.

Falot Igor je kmalu odšel na služenje vojaškega roka v Dubrovnik, frčafela pa je ostala sama doma. Ko je prišel iz vojske, se je poročil s sosedovo Karmen. Sedaj imata dva otroka. Petra se je poročila na Mlako pri Kranju. V zakonu sta se ji rodila dva sina. Pred cerkveno poroko je njen prihodnji mož Jani nesel leseni križ na ramenih na Svetega Jošta. To je hrib nad Kranjem. Tam so imeli tudi fantovščino. Za poroko je imela nevesta Petra lepo belo obleko (z biserčki Swarovski) do tal in gol hrbet. Civilno sta se poročila v Mestni hiši v Kranju. Cerkveno pa na Kokrici pri Kranju. Za priči sta šla njuna brata. Falot Igor me je navadil kaditi. Naučil me je tudi, kako se da francoski poljubček. Enkrat pa je njegova mama prišla prej iz službe. Našla naju je v sobi in je znorela. Bil je tudi humorist, gliha vkup štrih. Iste kavbojke je

nosil pol leta, tako da so že mulci na cesti za njim vpili: »Rifleta pozdravi!« Danes imamo celo omaro kavbojk. Sin mi je dejal: »Mami, v ta pravih časih si živeš.«

Po 30 letih sva se ponovno srečala. Bil je moj prvi fant. Pravijo, da prve ljubezni ne pozabiš nikoli. Enkrat je pozvonil pri moji noni in sem šla na balkon pogledat, kdo zvoni. Pogledala sem navzdol in si rekla: »O, madona, se je Igor postaral.« Saj sem se tudi jaz postarala, samo da samega sebe ne vidiš. Delal je v piceriji in je razvažal pice. Ko se jim je ena rahlo zažgala, jo je pripeljal k meni brezplačno. Z njo sta se omastila moj sin in njegov sošolec.

Sedaj Igor živi na Kranjskem in se mu dobro godi. Kot mlada frčafela sem bila močno zatreskana vanj. Ko sem ga srečala na ulici, sem bila še dva dni v luftu. Saj ljubezen ne potrebuje besed in ne boli.

Igor, ti si moje hrepenenje. V življenju sem imela precej fantov, ampak prvega nisem nikoli pozabila.

Suzana

TOKOKROG 6

Moje bivanje v Centru za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog – CPZOD.

PISMO ZA ŽENO

Pisma. Pisem staršev sem zelo vesel, ker sta edina, ki mi dajeta oporo, čeprav imam svojo družino z ženo in vsem, kar spada zraven. Z »oporo« ciljam na ženo, ki se mi nič ne javi, čeprav sem pred kakim tednom na njo naslovil pismo (pravzaprav sem pismo naslovil na njenega brata, ki sem ga zvito dal v terapevtski dogovor, ker žene nisem smel, saj naj bi bila ona zame po terapevtskem (in čedalje bolj tudi po mojem) mnenju »rizična situacija«. Zvižča z njenim bratom je bila že vnaprej dogovorjena, jasno sem mu dal vedeti, da je pismo za njo in da me lahko doseže z njegovo pomočjo, česar si seveda zelo želim. V pismu sem omenil tudi to, kar sem slišal od terapevtov, namreč da se na testiranja (ki jih mora redno opravljati, ker je predhodno zapustila program) slabo pripravi, da je pozitivna, čeprav mi nočejo povedati na kaj, omenil pa sem tudi čudne namige sotrpina, ki jo je poznal in namigoval na njeno čudno obnašanje za čas, ko sta bila še skupaj notri. Naj se za boga javi, da vem, pri čem sem, in da mi napake (če so bile) obrazloži. Tako pa me pušča v megli in sem kot miš z zavezanimi očmi, ki se zaletava v stene. Tu sem se tudi naučil, da ponavadi ne ostane samo pri enem kiks. Razočaran sem, da se dela norca, ko pa so na kocki najini otroci. Občutek imam, kot da mi vsi nekaj prikrivajo. Prišel je večer in ne morem kaj, da ne bi pomislil na svojo drago in na pismo, polno upanja, ki ga še nisem prejel.

JUTRANJA SKUPINA 2

Pa sem spet tam, pri moji »najljubši« temi, mojem »najlepšem« delu dneva. Nekateri ne morejo iz svoje kože, da ne bi izpostavljali ali že celo na moje besede kaj dodajali. Kot da ni dovolj, da me že terapevti masirajo, me morajo še sopacienti. Na vse skupaj gledam kot na neke vrste farso. Pa sem že stokrat rekel, da bom govoril le tisto, kar se od mene pričakuje, in ne tistega, kar resnično mislim, ker je tisto, kar imam v glavi, daleč od zdravljenja po besedah terapevtov. Najbolj me pogreje, ko me nekdo v skupini izpostavi (pove moje napake), a se ne morem kregati in raje prevzamem krivdo v smislu »ja, itak ...«. Opazil sem, da v meni kipi in se kuha in le malo je potrebno, da potem verbalno znorim na nekoga, ki mi začne govoriti, da moje nesprenemanje in sprenevedanje vidi kot nezdravljenje. A bejž no? Nato se vprašam, če hočejo vsi tukaj

postati terapevti brez doktorata in jim je podajanje kritike kot neke vrste mamilo. Vem, da moje obolevanje ni na mestu in da se s tem kažem v drugačni luči kot kakršen sem in me zato vsi vidijo kot neke čudne vrste psihopata, ki ne zna sprejemati kritike. Vem tudi, da je kritika zmeraj dobrodošla, tako kot konkurenca, a kar je nepotrebno in odveč, je pač nepotrebno in odveč. Pozitivna kritika ... Okej. Večina kritik tukaj pa zraste na zelniku pacientov in ne terapevtov, in to je najbolj boleče, ker so te kritike brez repa in glave, brez uporabne informacije. Ja, nekaterim pošteno zajec grize zelje. Kaj simbolizira zajec in kaj zelje, ne bi smel biti problem dojeti.

REDITELJ KADILNICE

Nov teden, nova funkcija. In tokratna je reditelj kadilnice. V to funkcijo je vključeno čiščenje kadilnice (predvsem pepelnika) in, kar je za terapevte najpomembnejše, zapisovanje kršitev v kadilnici, kar zajema prekoračitev števila dovoljenih koristnikov kadilnice, uporaba po dovoljenem času in zapisovanje oseb, ki se »drogirajo na suho«. To suho zadevanje, ki se v kadilnici najpogosteje dogaja, pomeni, da debata teče o neprimernih zadevah z drogeraško tematiko, to pa je na detoksu strogo prepovedano, ker v možganih sprošča določene občutke, ki lahko tiste, ki kolebajo z obstojem na oddelku, premami in posledično rečejo *bon voyage* zdravljenju ter zapustijo najprej kadilnico in takoj nato še ustanovo z namenom podoživljanja teh lepih občutkov. Čiščenje mi ne predstavlja problema, je pa problem, kot sem že dostikrat prej omenil, to presneto izpostavljanje kršiteljev reda kadilnice in predvsem izvajalcev drogiranja na suho. Ta beseda »izpostavljanje« in logika, povezana z njo, je velik del zdravljenja odvisniškega vzorca. Pa mi kljub temu zelo smrdi, ker je popolnoma skregana z mojo logiko in načinom življenja. Saj veste tisto: nič nisem slišal, nič nisem videl, nič ne govorim! Tudi vera, kot lahko zapišem, uči, da ne pričaj po krivem. Božja zapoved se ne ozira na zdravljenje. In ko to bistroumnost omenim na jutranji skupini, ki jo sovražim v jedro, in izpostavim samega sebe, da mi pač izpostavljanje hodi zelo narobe, ker je skregano z mojo religijo, jih zopet slišim, da se že pregovorno ne zdravim. Psihologi ali socialni delavci ali kdor koli so že nosilci te ideologije pranja možganov, me hočejo spremeniti do te mere, da prekršim svoje zlato pravilo: bolje jebat kot biti jeban. A sem na žalost skoz in skoz ... na suho brez drogiranja.

Anatej

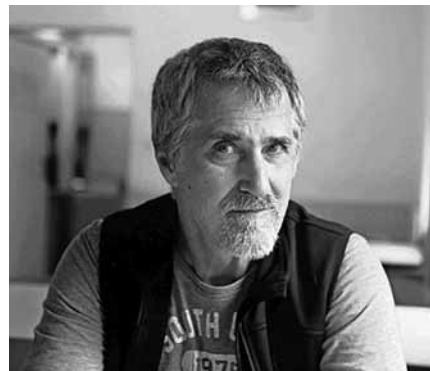
NAGRADA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE

Nagrado glavnega mesta Ljubljana je prejel Boris Kosec, vodja Zavetišča za brezdomce Centra za socialno delo Ljubljana. Zavetišče vodi že več kot 20 let, ves ta čas pa je bil tudi človek, ki je brez dlake na jeziku v različnih javnostih govoril o brezdomstvu in bil kritičen do družbenih pogojev, ki soustvarjajo brezdomstvo. Imel je pomembno vlogo tudi pri nastajanju in uveljavitvi časopisa Kralji ulice, takrat ko našega društva sploh še ni bilo oziroma ko nismo imeli

lastnih prostorov. V začetku izdajanja časopisa je namreč tudi ljubljansko zavetišče sodelovalo pri distribuciji časopisa. Čestitamo!

Nagrado so prejeli še: Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine, avtorska skupina arhitektov Majda Gregar, Miha Kerin in Edo Ravnikar ml., Lekarna Ljubljana in Pionirski dom – Center za kulturo mladih.

KU



Boris Kosec

Vir: Bojan Velikonja, Dnevnik

Eden nešteti,
brezimnih Rajev
na Zemlji,
se skriva tam gôri,
med mogočnimi,
Ponosnimi,
zelenimi vršaci,
razlitimi zelenimi travami,
kjer si lahko,
kar tako,
brez razloga,
še zmeraj nasmejan.

AsModee

Za mizo sedi junak.
Na mizi sedi junak in se smeji.
Pod mizo sedi junak in bridko ihti.

Junak na mizi je tukaj.
Vsi ga poznajo.
Vsi ga imajo radi.

Junak pod mizo je skrit.
Nihče ga ne vidi.
Nihče ga noče poznati.

Matic

ČASOVNA ZANKA

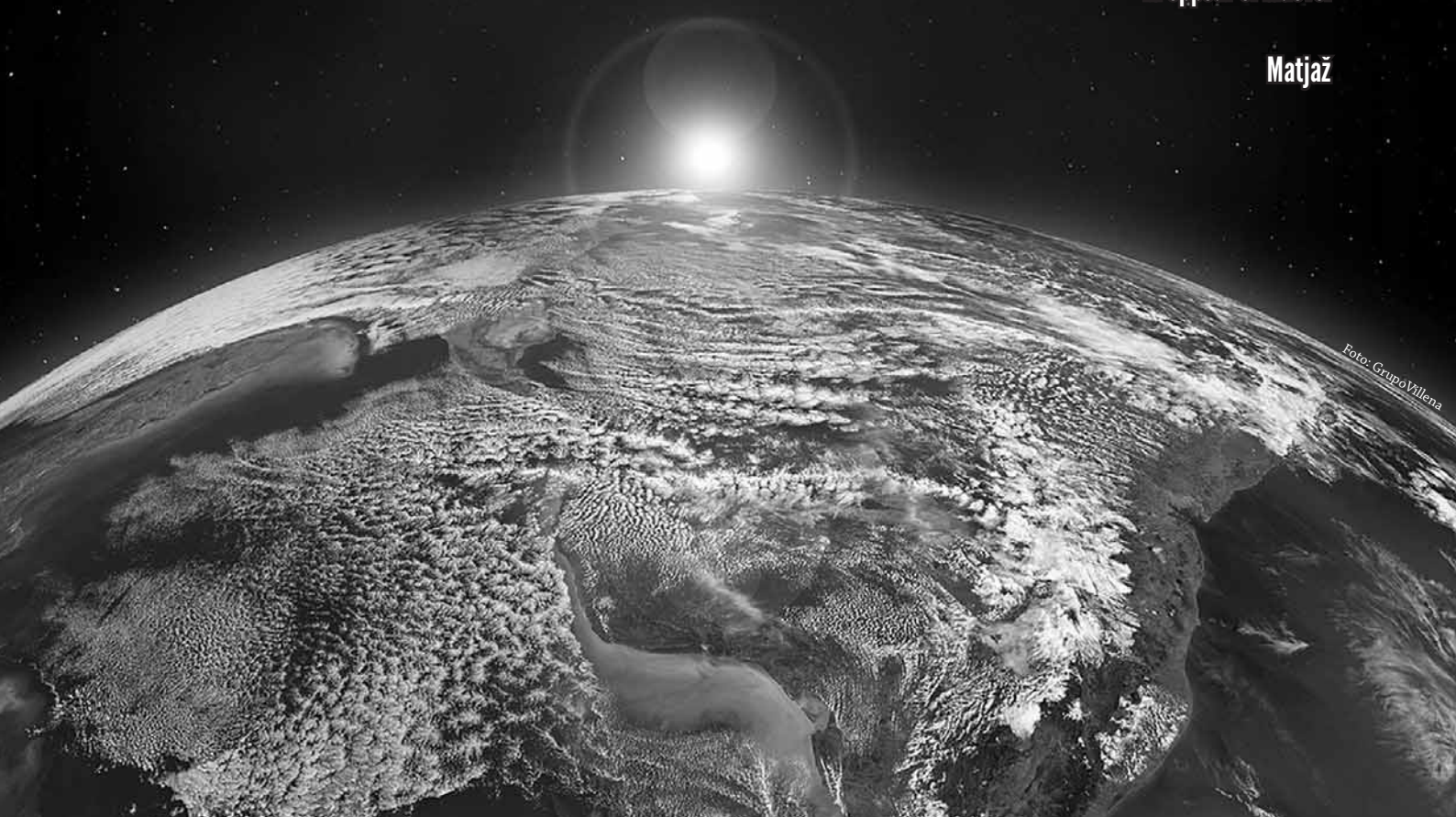
Sekunda v tisočletju.
Minuta življenja.
Ulovim trenutek, brezčasen.
Hip sreče.
Uresničeno dobro dejanje.
Postane večno.

Maja Jana

PISMO

Nihče mi ne piše.
Nihče se mi ne oglasi.
Tako obupno sam.
Postopam po kuloarjih brezveznosti.
Tako samotno.
Se zvečer zaženem v posteljo doma.
Tako nagnusno sam.
Tako obupno obupan.
Brez vizije v prihodnost.
Jaz sem sam.
In eppour si muove.

Matjaž





Matjaž Odlazek

JEBEM TI NJEMAČKU

Foto: osebni arhiv

Pred korono smo imeli kar nekaj opravka gor po Nemčiji. Ker ne moreš kar vsak dan skakat gor in dol, smo si obiske splanirali tako, da smo v čim krajšem času oddelali čim več obveznosti. Pa se je en dan tako poklopilo, da je bilo tega skorajda malo preveč, ampak smo se tolažili, saj smo mladi, bomo že. Pa smo šli v borbo.

Zgodaj zjutraj iz Trbovelj v Zagreb na letalo za Frankfurt. V Frankfurtu smo imeli bazo in smo ponavadi od tam opravljali, ali pa vsaj poskušali opravljati, posle, potem pa naprej. Iz Frankfurta smo imeli bukiran let za Berlin, opravili na letališču sestanek, nato pa naprej z najetim avtomobilom v Hamburg.

Poleg je bil tud nek smešen Nemec, Eike, ki je skoz neki pizdil. Najprej mu ni pasalo, da smo rentali Opel Astro, ker naj bi bila njegova razvajena pizda nekako bolj navajena na Mercedesov leder. Pol mu ni ustrezala rezervirana restavracija v Hamburgu, kjer smo se dobili s poslovnimi partnerji, saj zaradi *cajtnota* nismo želeli riniti v center. In tudi že prej sem se zaradi istega razloga odpovedal kakšnemu pirčku na stadionu St. Paulia, meni enega najbolj simpatičnih nogometnih klubov, tako da se naj kar lepo jebe še s potjo v center. In nasploh mi je skoz kar uspešno pil živce.

Ko smo vse zrihtal v Hamburgu, nas je čakala še pot v Bremen. Saj pravim, kar

odisejada. Ko smo se bližali Bremnu, smo se spomnili, da bi bilo najbrž fajn, da rezerviramo tri sobe. Vsi smo bili namreč gospodje bolj korpulentne sorte in kot taki tudi izvrstni v smrčanju. Bolj kot smo gledal po vseh možnih aplikacijah, bolj smo ugotavljali, da ni bilo v celem Bremnu hotela s tremi frej sobami. Na koncu smo le našli enega na obrobju in se strinjali, da bo že moral biti v redu.

V hotel smo prispeli že krepko čez polnoč. Receptorka je delovala precej prehlajeno, saj je za tistim svojim pultom kašljala, kot bi bila v sorodu z Murnom in Kettejem. Je pa moje izkušeno oko takoj poskeniralo avlo in opazil sem, da se miza od recepcije nadaljuje naprej v šank v enem luštnem barčku. Opa, par pirčkov pred spanjem bo pa zdele pasalo!

Eike je k sreči rekel, da je zjeban in da gre kar spat, Boško in jaz sva pa odložila prtljago v sobi, se mal sfrišala in potem na hitro zajahala barska stolčka. Da sva sila žejna in da bi naročila dva pira, sva rekla ta prehlajeni, in če lohki pokliče kelnarco. »Ni problema,« pravi, »tkole ponoč kar jaz strežem.« Ja super, pa imava cajt v miru jih ene par strest. Prinese dva, spijsava in ji pomahava za dva nova.

»Tole pa ne bo šlo, bar je odprt samo do dveh, zdele je pa že minuto čez.«
»Ok, kar smešno, zdej pa dej še dva.«
»Ne bo šlo, samo do dveh je odprto.«
»Čak mal, ti si tamle, midva sma tle, pira



Frankfurt

Foto: Leonard Niederwimmer

maš dost, kje je problem?»

»Samo do dveh je odprt. Pol me blagajna ne spusti več noter.«

»Ohoho, tule pa ne vidima nobenega problema,« sva zadovoljno zacmokljala in predlagala vse možne balkanske zvijače, od tega, da ji plačava kar na roke, pa do tega, da naj da zdele pa naj tolče potem zjutraj, al pa, da naj da par flaš, pa bomo zjutraj nove prinesli ...

Pogledala naju je s pogledom, ki ga imajo Germani rezerviranega za situacije, kadar imajo opravka z južnjaki: »Bis zwei, was verstehst du nicht!?« (*Do dveh, kaj vama ni jasno!? Op. ured.*)

Priznala sva poraz. Sklonjene glave sva jo potihlo poslala v pičkomatarno in šla spat. Jebem ti Njemačku!

ABDOMINALNA KIRURGIJA IN URGENCA

Dragi moji, spet sem nadrajsala in dvakrat zapored pristala na urgenci in abdominalni kirurgiji. Ampak imam dobre novice. Živa sem in zato so zaslužni (najprej) na urgenci, predvsem dr. Teo Vajdl, ki se mu iz srca in iskreno zahvaljujem. Rešili ste mi življenje in mi umirili bolečine.

Pa pojdimo še v tretje nadstropje Kliničnega centra. Tam vse teče kot po maslu, čeprav masla nisem videla pet dni. In sline so mi tekle dol, ko sem po TV gledala pirhe, potico in šunko. Hospitalizirana sem bila prav med velikonočnimi prazniki. Najbrž sem imela najboljši apetit na vsem abdominalnem oddelku. Tri dni nisem nič jedla, le malo pila, in vsi so vedeli, da imam doma 16 let staro mačko, ki so jo ljubeznivo prevzeli v skrb sosedu. Tudi ona je še živa. Medicinske sestre so mi ves čas vplivale pogum. Na humoren, človeški način smo skupaj preživljali težke trenutke. Potočila sem tudi kakšno solzo. Oddelek je zelo dober,

vse je odlično organizirano, nič jim ni bilo problem storiti, in še pogovarjajo se s teboj. Zdravniki in kirurgi, šaljivi ali resni, a izvrstni. Dr. Tadeja Pintar me je imela na kirurški mizi in je več kot odlično opravila svoje delo. Hvala vam!

In še nekaj. Kuhinja nam je kuhala specialno hrano, saj na abdominalni mnogi nimajo apetita in je prisoten klistir. Resda si sestradan, a meni so se zdeli fenomenalni. Hvala vam za tortico.

Veste kaj, lahko bi se šalila na svoj in njihov račun, a se ne bom. Konec koncev operacija ni mačji kašelj, pa naj bo še tako majhna. Važno je, da se nasmejimo in je vse lažje. Dobra volja najbolj od vseh prija bolniku. Te pa nam ni primanjkovalo. Klinični center je res v rdečih številkah, a tam nisi le številka. Zaupam vam!

Barbara Jozelj

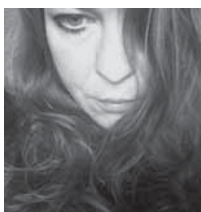


Foto: osebni arhiv

Tereza Vuk:

VPLIVNIKI

Ko sem bla jaz mejhna, sem hotla postat veterinarica, igralka ali odvetnica. Pa da bom mela konje. Veterinarico sem si predstavljala verjetno tko, da sam božaš majhne kučke pa muce, ne pa da morš pol dejansko dajat kravi roko v rit. Igralka po mojem zato, ker sem že takrat iskala pozornost na vseh straneh pa se afnala. Odvetnica pa mogoče zato, ker sem v svoji podzavesti vedela, da bom nekoč na drugi strani zakona, in če zna kdo opletat z gobcem naokoli, sem to jaz. In pol bi si svojo nesrečno rit reševala tam po sodiščih. No, ratala nisem nič od tega, če si pa konja pripeljem v blok, se bojo pa vsi sosedje na hišnem sestanku držali za glavo: »Tej se je do konca scufal. Sej, kaj pa lahko pričakuješ od umetnikov.« Če sem pa Pika Nogavička. Sicer bolj taka postarana, zadeta verzija, ampak okej. Vsi smo pač neki hotli bit. En moj frend si je želel igrati v porničih. Če se reče fuku delo. Ker se mu je zdelo blazno fajn, da bo pofukal vse živo pa bil še plačan za to. Sej idejo si je že dobr zastavil, sam kaj, ko na koncu ni smel niti na TV-ju porničev gledat. Zaglavil je z eno sošolko, una si ga je zaskvotala za 25 let in zdej ne sam, da ni plačan za koga dol dat, zdej sam plačuje, ker se je dol dal pa mata dva

otroka, nista več skup in on lepo plačuje alimente. In zdej ga še v pornič noben več ne vzamejo, ker ma povešena jajca pa težave s prostato. Ja, life ni prijazen. In puf, tvoje sanje so šle v franže. Ampak kaj pa dans tamali sanjajo, da bojo? Fucking influencerji. Instagram zvezde. Tik tok fenomeni. Butlji pač, po domače. In po možnosti mamice pa očki še ploskajo temu: »Ma kakšen fizik, bog te nima rad! Nočmo sramote v familiji! Boš ti rajš znana influencerska zvezda! Gremo takoj po ta najnovejši telefon, da se bo naš miško v miru snemal.« Sam pri teh »znanih« so se mal zajebal. Ko vidite po tračarijah naslove »Znana Slovenka si je obrila noge« ali »Znan slovenec je šel peš čez cesto«, vedite, da ko boste odprli članek, so ti znani glih tok k naša snažilka v stopnišču. Oziroma ona je bolj, vsaj po našmu okolišu. Pa kje ste že videli, da bi pisalo »znan Slovenec« pa pol v tekstu Luka Dončić. Nikol. Ker od ta res znanih dajo s prve ime v naslov. Ti kao »znani« so znani sam v svojih glavah. In da je muka še hujša, oni dejansko verjamejo, da so neke zvezde. In mularija verjame takim, da so oh in sploh, in pol bi bli oni tud radi tko pobebljeni. Pa dejmo it v ta reallity show, pa pejmo v tega. In



Fedja Kovič

se sprehajajo k eni pajaci iz ene scene v drugo (ker nekje nam bo že ratalo bit znan pa pridet do keša), ne dojamejo pa, da ta pametni tega sploh ne gledajo, ta glupi se jim pa sam smejijo. Še oni. Sej, nej vsak dela, kar hoče, sam men so smešni taki liki. Pobluzili realnost. Ampak nej probajo, da jih vidim. Tko k moj frend, k mu kariera v porničih ni bla usojena. Mu grem prov pisat zdej, če je prostata že kej boljš pa če ma že kakšno posteljno avdicijo. In pol bo res kej posnel in bodo naslovi tračarij: »Znani Slovenec s povešenimi jajci igral v kazahstanskem porniču.« Ne klikat pol tega članka. Ker ziher ne boste Dončića notr najdlji.



Foto: Nada Zgank

Mariborska scena:

Goran Šrok – Gogi, Maribor, 57 let

MOJA SOCIALNA DELAVKA

Veste, da je največja težava v življenju brezdomca vreme. Danes, ko pišem ta zapis, dežuje. Pada tisti drobni dežek, ki te ne zmoči takoj do kože, a vendar vse smrdi po plesnivem. No, kakor koli že, smrdel sem tak in tak že pred tem. Najhuje je, da ljudje v takem vremenu hodijo le po nujnih opravkih – pa še to bolj na hitro. Preprosto povedano mi v takem vremenu ni preostalo drugega, kot da sem kje pod kakšnim nadstreškom pridno izpiral najcenejše vinsko sranje in molil boga, da vsaj ponoči ne bi scalo po meni. Najbolj pa sem bil nesrečen, ker mi je bila onemogočena berba oziroma pobiranje čikov po cesti. Ne gre, so mokri, moker tobak pa nikakor ni uporaben. Prisiljena kadilska pavza. Saj v takšnem vremenu je bolj malo ljudi v obtoku, pa še tiste, ki jih srečaš, je skoraj bolje, da jih ne bi, saj ni dobre volje in vsem se prekleto mudi, niti odzdravijo ne. Nimajo časa! Take dni sem bil duplo bolj žalosten in duplo bolj sem preklinjal svojo blesavo usodo. Dandanes se potihoma nasmiham sam pri sebi, ko pomislim, kako sem živel. Iz dneva v dan, iz noči v noč, iz

meseca v mesec. Vsak jebeni dan sem bil pijan, neprespan in brez strehe nad glavo. Danes imam enosobno stanovanje in tudi čikov mi ni treba več pobirati iz pepelnikov. Ja, ti časi so minili enkrat za vselej. Mineva sedem let, odkar sem prenehal piti in uživati drogo. Da sem dosegel vse to, kar sem dosegel, da sem dobil stanovanje, sem moral izgubiti še drugo nogo, vendar je bilo vredno. Če še ne veste, sem brez obeh nog. Danes, ko takole razmišljam, si ne morem kaj, da ne pomislim, da sem pač moral nekaj izgubiti, da sem po drugi strani nekaj pridobil. Pridobil sem v prvi vrsti eno meni zelo drago prijateljico Simono Ratajc. Simona je moj angel varuh, in tu mi še Bog ne more oporekati. Ona je moja socialna delavka in nadomestna osebna asistentka v mojem sedanjem, novem življenju. Z njeno pomočjo sem dosegel vse to, kar imam. Stanovanje in vse druge socialne ugodnosti, ki mi po zakonu pripadajo, pa še kuha zelo dobre jedi. V resnici, dragi moji, ne pogrešam alkiča, niti malo. Za tokrat bi to bilo to. Bodite mi okej do naslednjic. Aja, pa seveda moj značilni pozdrav, bajči, čavči in arrivederci.

BREZDOMKA 11

Prišli sva na oddelek za psihiatrijo, kjer je bil del stavbe namenjen zdravljenju alkoholikov. Dežurni sestri sem povedala, da sva prišli na pogovor glede zdravljenja. Imela sem srečo, saj je dotična sestra mamo že malo poznala in so naju kar hitro sprejeli. Mama je bila sicer nervozna, ampak ni bila pijana, hodila je naravnost in ni govorila neumnosti ali se čudno obnašala. V pisarni sta sedela sestra in mlad zdravnik. Gledala sta mamo, kako je priracala v pisarno in se usedla na stol.

»Kako je, gospa Tomič? Kaj vas je prineslo sem, kako ste?«

»Slabo. Želela sem vprašati, kako je glede zdravljenja ...«

»Pa ste sama zainteresirana za zdravljenje ali ste prišli le zaradi hčerke?«

»No, pravzaprav zaradi naju obeh. Ne morem več naprej in hčerka ...« Utihnila je. Ni želela na glas priznati, da sem jo zvlekla tja. Zdaj se je oglasila sestra: »Pa gospa, pogledjte se. Bi res radi umrli? Saj niti hoditi več ne morete normalno, ta račja hoja mi dosti pove o stanju vaših nog. Toliko so oslabele, da ne hodite, ampak racate, noge so trde, ker so tako močno podvržene alkoholu dan za dnem. Kje pa živite?«

»Nikjer. Na ulici sem skoraj že celo poletje.«

Takrat so se meni ulile solze, ki sem jih že dolgo zadrževala. Spet se je oglasila sestra.

»Radi bi na zdravljenje, ampak ne vem, če ste sploh pripravljeni na to oziroma zmožni. Alkohol vam je povzročil že veliko škodo, za katero dvomim, da se jo bo dalo popraviti.«

Dobila sem občutek, da dvomi o mami in da dvomi, da je zdravljenje sploh lahko uspešno.

Zdravnik je vstal in dejal: »Slecite se, da vas malo pregledamo.«

Spraševal jo je o dosedanjih boleznih, operacijah in o nevropatiji nog, ki se je pojavila že pred neke sedmimi leti. Zmajeval je z glavo, nato pa se je brez besed usedel nazaj na stol. Nadaljevala je sestra.

»Gospa, pogledjte hčerko, njej se zahvalite, da vas bomo danes sprejeli na oddelek direktno z ulice. Ne zavedate se, kako vas mora imeti rada, da je še vedno ob vas.«

Jokala sem kot dež in nisem vedela, ali od žalosti ali od veselja. Kot da bi mi odvzeli z ramen ogromno skalo. Sestra ji je dala za pihati in skoraj jo je vrglo na stol. Napihala je promil in pol.

»Pa sploh ni veliko spila,« sem začela. »Eno pivo ob dvanajstih in zjutraj malo vina ...« Sestro je zaskrbelo glede delirija: »Kmalu ji bomo dali eno tableto,« in vprašujoče pogledala zdravnika.

Ta je bil vidno pretresen, verjetno takšne izkušnje še ni doživel. Morala sem se posloviti od mame in se zahvaliti sestri in zdravniku. Vsa objokana sem zapustila bolnico in mamo, za katero sem končno lahko bila brez skrbi. Šla sem čez most proti železniški postaji in kar nisem mogla verjeti, kaj se je pravkar zgodilo. Uspelo mi je! Mama je v dobrih rokah in na varnem. Drugo je njena odločitev.



NoName_13

Ker pa na alkoholnem trenutno niso imeli proste postelje, so jo za dva do tri tedne nastanili na psihiatriji. Po moje so jo želeli malo opazovati in bolje oceniti, postaviti prave diagnoze. Nato me je poklicala zdravnica in mi zasebno povedala, da še vedno teče trimesečni čakalni rok pri Vzajemni in da bo na zdravljenje lahko odšla šele v začetku decembra. Prosila sem jo za še malo časa, saj sem vedela, da če jo odpustijo nazaj na ulico pred zdravljenjem, to lahko pomeni konec. Ampak zdravnica je bila dobrosrčna, pravi angel. Ne vem, kako ji je uspelo malo podaljšati bolnišnično bivanje. Socialna delavka v bolnici mi je po telefonu javila, da mama ne želi v dom starejših občanov, kar zame ni bilo nič novega. So se pa v mamino zgodbo vpletli še drugi človeški angeli. Zavod Franko je ponudil pomoč, gospe so mami začasno našle sobico v samskem domu na Teznu. Tam je čakala slab mesec do začetka zdravljenja. Zanimivo je bilo, da je mene mama zavrnila, ko sem ji predstavila samski dom, a zdaj ga je sprejela.

Pošteno me je bilo strah ob nastanitvi, po drugi strani pa sva bili obe neznansko hvaležni, da ni ponovno med brezdomnimi. V kletni etaži je dobila svojo sobico, kopalnico pa si je delila z žensko po imenu Marija. Marija je bila približno enako stara, tudi ona je rada kaj spila, imela pa je navado, da je vse zbiral. V njeni sobi je bilo pravo leglo ščurkov. Tako je mama kmalu z grozo ugotovila, da ponoči prilezejo iz vseh možnih lukenj. Če je zvečer pustila hrano na mizi, je zjutraj gotovo kakšnega vraga, kot jih je imenovala, našla v hrani ali pijači. S Petrom sva ji pomagala, da si je opremila sobico, samo mizo, posteljo in omaro je imela notri. Na internetu sva našla hladilnik in televizor, kupili smo posteljnino in kuhalnik, da si je lahko kaj skuhal. Zaradi nevropatije je težko hodila po stopnicah, zato so ji v domu naredili ograjo vse od pritličja do spodnje etaže, da ni vedno koga klicala za spremstvo. Ko je šla v trgovino, ni mogla sama nazaj dol, sploh ker je zraven imela še kakšno vrečko. Z Marijo sta bili v domu edini ženski, a prositi neznanca za spremstvo je bila precej tvegana zadeva. Sam Bog ji je pomagal, da je preživela čas do zdravljenja in da ni bilo težav zaradi alkohola.

Kaja Tomič

NA PSIHIATRIJI V ČAKALNICI RADIO PREDVAJA AMBIENTALNI JAZZ.
SEDEŽNA: »KAKVA JE TO MUZIKA, KAO DA SMO U LUDNICI!«



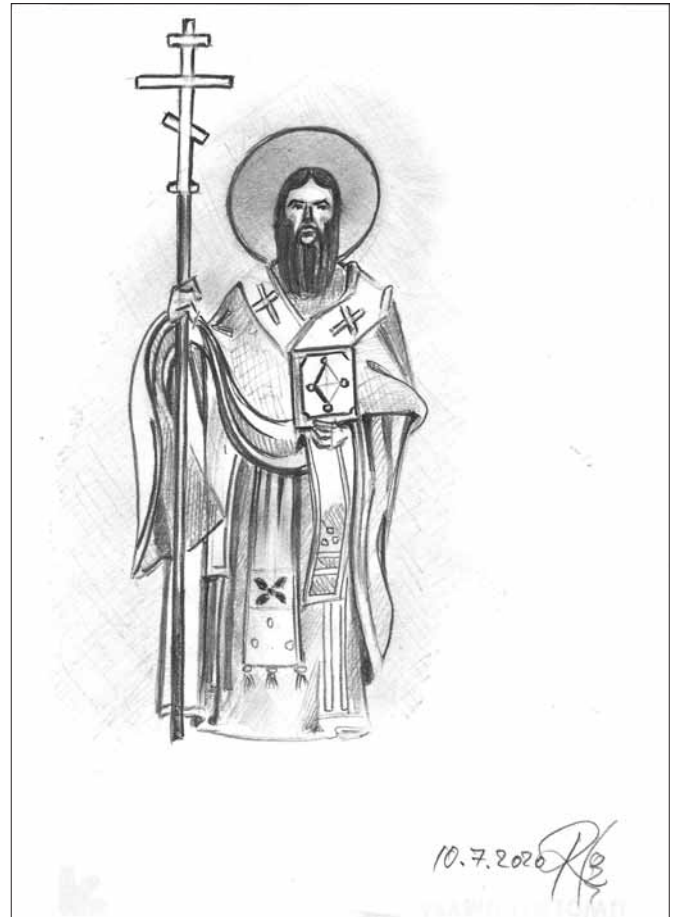
Foto: osebni arhiv

Jurij B. Hudohmet

VERNIK PO POTREBI

Nikoli nisem hodil v cerkev, vsaj kot odrasla oseba ne. Tudi moja primarna družina ne. Pa nimamo ničesar proti nikomur, ampak enostavno nismo take sorte. Ko sem bil še mulček, sem pa imel eno varuško, starejšo gospo, ki je bila jako verna in je hodila k večerni maši vsako nedeljo. Ker me je dostikrat čuvala tudi v tem terminu, me je pač vzela s sabo, bog ne daj, da bi zamudila nedeljsko mašo, to ni prišlo v poštev.

Kolikor se spomnim, mi je bilo v cerkvi kar zanimivo. Saj veste – šestletnik, ki itak ničesar ne šteka, fensi oblečen župnik, ki pridiga z govornice, pa prepevanje raznih pesmic pa vsa tista ikonografija so me kar fascinirali, tako da nimam slabih spominov na tiste maše. Ker sem generacija, ki je odrasčala v socialističnih časih, sem ob vstopu v osnovno šolo zapadel pod pranje možganov, saj veste, Tito in podobno. Kakšna vera in cerkev neki. Kljub temu je skoraj polovica sošolcev hodila k verouku, samo se niso preveč hvalili s tem. Ampak ko je socializem začel nekoliko popuščati in je celo Jože Smole, vidni komunistični politik, leta 1986 ljudem zaželel vesel božič, sem ga začel praznovati tudi jaz. Takrat smo bili najstniki in smo si praznovanje božiča predstavljali po svoje. Po navadi je to izgledalo tako, da smo okoli 23. ure odšli pred šentviško cerkev že rahlo nabrkjani in z zalogo alkohola. Potem smo stali tam pred cerkvijo, v katero so se zgrinjali verniki, in smo popivali, krulili pesmi a la Last Christmas in Na božično noč, ob polnoči pa seveda izpraznili arsenal petard in različnih pokalic. Kaj malo katoliškega je bilo pri vsem skupaj. Ko sem si ustvaril družino in so prišli otroci – imam dva sinova –, pa smo začeli praznovati te verske praznike nekoliko bolj resno, čeprav v cerkev še vedno ne hodimo. Vse skupaj bolj zaradi otrok. Velika noč, seveda, zaradi barvanja, skrivanja in iskanja jajc, božič pa zaradi postavljanja in okraševanja smrekice, živopisnih lučk in daril. Da bi čutili kako duhovno plat teh praznikov, težko rečem. Otroci itak ničesar ne štekajo, njim je samo za zabavo in darila, jaz pa kot verski laik tudi nisem kaj dosti štekal, za kaj gre. Toliko sem vedel: na veliko noč naj bi Kristus od mrtvih vstal, na božič naj bi se pa rodil. To je vse, kar vem o tem, in še danes je tako. Otroci so sedaj odrasli, še vedno pa ta dva praznika izkoriščamo za družinska srečanja. V obdobju, ko smo preveč zasedeni in dostikrat nimamo niti toliko časa, da bi skupaj pojedli kosilo, pride prav. Zadnje čase celo malo »glumim« in svojim že odraslim otrokom razlagam, zakaj morajo biti na velikonočni mizi ravno hren pa šunka in trdo



Rade Nikolić

kuhana jajca, in se zdim samemu sebi pomemben in razgledan. Kar se božiča tiče, pa smo itak ostali samo pri večerji, ker se že nekaj let meni in soprogi ne ljubi okraševati stanovanja, se zabavati s smrekico (ki bi jo tako ali tako maček podrl) in vso tisto navlako, ki jo imaš potem gor več kot dva meseca, ker se ti je ne ljubi pospraviti. Poleg tega sem kot mlad mulo kar nekaj let prodajal novoletne lučke na sejmu, tudi pri temperaturah okoli -15°C , in so se mi kar malce zamerile. Prazniki torej da, vera bolj ne, vzamem si tisto, kar mi paše, in pustim pri miru tisto, kar mi ne. Sicer pa so tisti, ki te praznike doživljajo, tako kot je mišljeno, torej duhovno poglobljeno, v manjšini. Živimo v času, ko so vsi ti prazniki do kraja skomercializirani, trgovci obračajo lepe denarce, mi zapravljamo, kakor da jutri ne bo nikoli prišel, in smo v večini verniki zgolj po potrebi. Kapitalizma, seveda.

ZASTONJKARSTVO

Na postajo v Luciji pripelje avtobus za Novo Gorico. Grem hop na njega pogledat nov dnevni center Društva Šent. Ura je bila 14.26. Ob 15.26 smo se še vedno vozili po Kopru, saj je avtobus pobiral potnike na vseh možnih postajah. Čez tri ure, okrog 17.35, smo prispeli v Novo Gorico. Z avtobusne postaje se mimo stadiona namenim do dnevnega centra in ob 17.55 še komaj ujamem večerjo. Pojedina je bila neverjetna,

dobil sem tudi repete, postregli so nam še sveže stisnjen limonov sok. Prespal sem na železniški postaji. Ob 2.00 me je zbudil varnostnik. Ob 3.30 sem imel vlak proti Jesenicam, to je bil edini vlak, ki je vozil ponoči, nato pa sem šel ob 6.10 nazaj v Ljubljano. Prvič sem se peljal z dvonadstropnim vlakom. In spet sem komajda ujel zajtrk na Vincencijevi zvezi dobrote.

Poanta zgodbe je, da sem se vozil dobrih



Foto: Gaspartacus

šest ur, da sem prišel do brezplačne večerje in zajtrka.

Sale #026

Cestna filozofija:

ZVEZA KLOŠARJEV SLOVENIJE

KDO ŽE?

Veste, tudi mi spremljamo družabna omrežja in večkrat nam naraste pritisk. Se pa obenem zavedamo, da marsikdo ni ravno na nivoju razumeti situacije življenja. Vemo tudi, da je marsikdo zaveden. Toda komentariji »ukinite socialne transferje« ali »naj gredo lenuhi delat« nam res dvignejo pritisk. Kdor jih piše, očitno ne ve, kje živi. Mislite, da ne bi delali?! Bi. Z veseljem. Toda pričakujemo tudi pošteno plačilo. Aja, tega se pa ne sme pričakovati?

Lublanski psi so peli: »Upanje še imam, upanje še imam, pa se poserjem nanj.« Po mnenju takšnih komentatorjev naj bi bili lepo tiho in garali, debelili riti delodajalcem, ki nas ne bi niti socialno niti zdravstveno prijavi, in na koncu meseca bi peli glorio svojemu šefu, če bi se spomnil in nam dal plačilo. Kakršno koli. Le da bi bilo nekaj bankovcev, pa čeprav si z njimi ne bi mogli nič pomagati. Ja, tako gre ta štorija. Marsikdo se ne zaveda, da se počasi in gotovo vračamo v družbenoekonomske formacije, imenovane sužnjelastništvo. Koliko tistih, ki delajo, lahko normalno, brez strahu preživi mesec? Tudi mi, s tistimi borimi 460 evri težko preživimo. Nas pa zanima, koliko zaslužijo tisti, ki pišejo te komentarje. Le koliko mesečno pospravijo v žep? In ne mislite, da smo že od rojstva lenuhi. Marsikdo od nas je bil zaposlen, pa je šla firma v bankrot in je ostal na cesti. Zakaj? Zaradi nesposobnih bogatašev je ostal brez osnovne možnosti preživetja. In zdaj ga »pametni« napadajo, da naj gre lenuh delat.

Dragi komentatorji, morda niste daleč stran od nas. Brez skrbi, ne želim vam, da bi končali, kjer smo mi. Toda dandanes se v tej zlati demokraciji nikdar ne ve.

ZKS

BOLAN V GLAVO

Ker sem bil pri sedemnajstih trmast in sem razmišljal s svojo glavo, imam hude posledice že celo življenje. Tedanji sošolci so me odpeljali na psihiatrijo in nor sem uradno tudi danes pri petinšestdesetih.

Po materi sem podedoval garsonjero in nekaj denarja. Ker pa sem uporabnik psihiatrije, mi je sodnica vzela denar in bivališče, zato da ne bi zapravljal in da ne bi stanovanja prodal. Lahko sicer stanujem v svoji vukojebini, ki je stara 30 let, jasno je, da jo moram tudi vzdrževati. Oddati ali prodati pa je ne smem. Zakaj? Ker sem po mnenju sodnice bolan v glavo. Res hvala sošolcem in naši državi, ki jih tako skrbi za moje zdravje, imetje in ponos. V bistvu pa se državi in sošolcem jebe zame. Skrbelo jih je njihovo počutje, država pa hoče mojo lastnino. Ker sem brez denarja, sem brez pravic, imam jih samo na papirju in v ustih lažnivih politikov. Usmiljenja ne maram, a nimam niti za žajfo. Težko hodim, ne morem dihati in bruham vsak dan, zdravnika pa nimam.

Umrli bom od lakote sredi civilizirane Evrope v Sloveniji.

Kavica



foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

TRETJI RAJH

Firer je imel žile uničene od heroina, bolehal je za Parkinsonovo, bral s pomočjo lupe in prdel. Osebni preizkuševalci so mu preverjali hrano, da ga ne bi zastrupili. Potem je tu še totalitarist Odilo Globočnik, slovenski esesovec, ki je pobijal ljudi in jih mučil v Rižarni v Trstu. Nato v Sloveniji nastopi PČ, ki je v osemdesetih rekel na TV SLO, da milica ni dolžna vračati ukradenih otrok, ki jih je v šestdesetih pokradla SDV, kakih 1000 jih je bilo. Kolegi so mu rekli *babyface*, ker je bil star 50 let, videti pa jih je bil 20. Neka dama mu je poslala modrček.

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky



Rade Nikolić

NEK CESTNIH AJ

ČAKANJE GODOTA

Nimam veliko. Najprej 30 let minimalca, zdaj socialno pomoč. Za minimalca sem že prestara, me nočejo vzeti, čeprav se tridesetletna smrklja na zavodu dela, da je vse normalno. Da moram kandidirati in se zanimati za službe. Pa ji pravim, da sem vse znala, pa sem ostala brez dela. Ne, ta smrklja me komandira, da kao ne bi države izkoriščala pa doma na riti sedela. Ampak mene so 30 let izkoriščali vsi, delodajalec in država. Praznike in nedelje, delo do desetih zvečer. Po 60 ur na teden, pa pol kak dan prost. Ma, kaka delovna inšpekcija, smo se morali povsem drugače štempljati. In ta smrklja me zdaj grdo gleda tam čez mizo. Pravi, če sem zdrava. Ja, sem, pravim, za svoja leta. Ne da se mi razlagati, saj ne bi razumela, kaj je 50 plus. Ne moreš dopovedati, da z drobižem se ne da živeti. Ona je stran od drobiža. Tako kot sem jaz delala stran od izobrazbe, da sem službo sploh imela. Tako da mi je dala razumeti, da ne bom lenarila. Službo iskat pa konec. Pa vprašam, če oni koga rabijo. Pač vprašam, ker vi ste tukaj na novo. Čist rdeča je postala. Pa sem bila še malo nesramna. Sem rekla, sej izobrazbo imava isto. Me je kar ven poslala. Pa sem samo za službo vprašala. Bodite dobro.

Xena

KRALJICA MOJCA JE ODŠLA

Kolegica ali prijateljica je odšla na lepši kraj, kjer ji bo lepo in bo srečna bolj, kot je bila na zemlji. Vem, da bo pogrešala svoje otroke in svojo družino. Je bila predobra do nekaterih, ki so se delali norca iz nje oziroma je bila predobra do vseh ljudi, tudi do tistih, ki so bili do nje grdi. Vem, da bo zdaj za vedno srečna. Bila je dobra in radostna, zaradi njene teže so jo imeli za manjvredno, kar pa ni res, saj je bila izredno iskrena do vseh. Ni jih razlikovala po veri, oblačilih in obnašanju. Uživala življenje, Mojca, na lepšem kraju. Hvala za vsa najina srečanja, bila si prijazna duša in dobra do vseh. Adijo, dobro se imej tam, kjer si! Pozdravlja te

Marija Dolenjka

HLAČE

Gospe, ki mi je v dnevni center prinesla hlače, se iskreno zahvaljujem. Z veseljem sem jih oblekla. Kot bi bile krojene po moji meri. Težko dojamem, da so ljudje lahko tudi dobrega srca. Prosim gospo, če me bo kdaj videla, naj me pocuka za rokav, da jo spoznam ter se ji še osebno zahvalim.

Kaja



Ko imaš jogija dovolj
pejt na jogo
ko imaš vsega dost
pa udari en post.

Sonata

IZGINOTJE

Opisano se je dogajalo, ko sem bil še majhen, veste, še čisto majhen, ko sem še po štirih hodil. Dogodka se ne spomnim jaz, pač pa moja mama, ki je zgodbo ob vsakršni priložnosti povedala vsem zbranim, da sem se še bolj butasto počutil, kot sem se že sicer, ko so me vsi vlekli in ščipali za lica in sem moral vsem zagotoviti, da bom postal zdravnik in bo naš rod rešen tlake.

Včasih smo živeli v Medvodah pri babici, v hiši, ki smo jo potem zamenjali za novozgrajeno stanovanje v bloku. No, štorija je šla pa tako: imeli smo ovčarja, ki je nadzoroval dvorišče in pazil, da ni kdo predaleč zataval, hiša je bila namreč ob glavni cesti. Očitno sem nekoč storil prav to, zato me je naš pes zagrabil in odnesel v svojo pasjo uto, kjer sem tudi dolgo ostal. Seveda so me moji iskali kot nori in panika je bila na višku. Ne vem točno, komu je kapnilo, da se preveri tudi v pasji hišici, a so me tam naposled le našli in primer izginotja je bil rešen.

Robert Ž.

BALKONSKI VRT

Od nekdanj rad delam z zemljo. Včasih sem imel vrt. Zdaj imam samo balkon. Letos sem se odločil za drobnjak, timijan, baziliko in rožmarin. Pa še za balkonski paradižnik in mlado čebulo. To me res veseli. Ko gledam, kako raste in zori. Upam, da bo vreme lepo in bom lahko užival v kuhi z domačimi dodatki. Toplo priporočam.

Perice

ANEKDOTE IZ PRODAJE

DAN ŽENA

Bil je lep sončen dan. Ponujala sem časopis KU pri Lidl. Veliko ljudi je šlo v šoping. Ob izhodu je imel skoraj vsak v roki šopek ali vrtnico. Kar nekaj jih je pristopilo do mene in mi podarilo vrtnico za praznik žensk. In da, tudi jaz imam zelo rada rože. A jih žal ne morem gojiti, ker nimam strehe nad glavo. Ker mi je veliko ljudi namenilo vrtnico, sem bila zelo vesela, pomislila sem na dobroto ljudi, ki so se mojega srca dotaknili tako močno, da sem potočila kakšno solzo. Vesela sem plastenki odrezala vrh, nalila vodo in vanjo vstavila rdeče vrtnice. Nabralo se mi jih je kar nekaj. Mislim, da več kot ducat. Bil je najlepši dan, ki ga zlepa ne bom pozabila. A vrtnice v Lidl so pošle. Nek razočarani gospod me je zelo prosil, da mu eno prodam. Obrazložila sem mu, da so darilo. Prosil me je toliko časa, dokler nisem popustila in mu ene od vrtnic dala. Ta dobrota se mi bo vrnila.

Kaja

VAROVALO

Po končanem popoldanskem ponujanju časopisa sem vsa izčrpana prišla domov. Komaj sem čakala, da slečem oblačila in se uležem na posteljo. Ko sem poskusila sleči bundo, sem ugotovila, da se mi je pokvarila zadrga. Bunde ni bilo več mogoče zapreti, postala je neuporabna. Naslednje jutro sem v garderobi društva KU našla debelejšo prehodno jakno, ki bi me ščitila pred mrazom. Oblekla sem jo in odšla v trgovino po malico. Ni bilo gužve, zato sem hitro prišla na vrsto. Plačala sem in se odpravila proti izhodu, ko je pri vratih, skozi katera sem hotela izstopiti, začel piskati alarm. Presenečena sem se vrnila v trgovino, kjer so preverili moj nakup. Na srečo sem imela pri sebi račun, ki je potrjeval plačilo vsega, kar sem imela v vrečki. Po dobrih 15 minutah ugotavljanja, zakaj se alarm sproži vsakič, ko želim zapustiti trgovino, smo ugotovili, da je bila na notranji strani rokava jakne pripeta magnetna ploščica proti kraji. Najraje bi se pogreznila v zemljo. Tako sem osramočena in jezna prišla v dnevni center, kjer sem zaposlenim opisala nelagodni pripetljaj. Opozorično ploščico so odstranili in se opravičili. Taki pripetljaji so res izjema. Ko ti trgovina podari oblačila, ne pričakuješ, da niso odstranili varnostnega magneta.

Špela

HVALA, LIDL, HVALA, KUPCI IN KUPKE

Ja, moram se zahvaliti trgovini, pred katero večino časa stojim in ponujam časopis Kralji ulice. In je že leta vse v redu – obojestransko. Prav največja zahvala pa gre kupcem in kupkam, ki hodijo po nakupih in ob tem pomagajo tudi meni. Najsi je to z nakupom časopisa ali pa tako, da izmenjamo kakšno lepo besedo tu in tam. Tudi to je več kot dobrodošlo. Hvala še enkrat.

Jenko

POHVALA

Med ponujanjem časopisa je k meni pristopil gospod, ki je že prej pri meni kupil časopis. Povedal mi je, da je moje zapise prebral in da so mu zelo všeč. Pohvalil me je in dejal, naj še kakšnega napišem. Da jih bo z veseljem prebral. Zaradi omenjenega me je še dodatno obdaril.

Kaja Povše

POSEL

»Dober dan, Kralji ulice, morda za vas?«
»Hvala, žal nimam drobiža.«
»Nič zato, izvolite časopis, drobiž boste pa drugič dali.«
»Čakajte, tako pa ne gre. Imate 50 evrov za zamenjat?«
»Imam, toliko mi je še ostalo do naslednje penzije.«

Posel sklenjen in moj proračun se je povečal za štiri evre.

Igor U.

LIDL

Še slab mesec in bo minilo leto dni, odkar delam pred Lidlom. Všeč so mi tako zaposleni kot stranke. Lahko rečem, da nisem imela nobenega spora, z nikomer se nisem sporekla. Vsako stranko trgovine ob vhodu pozdravim, ob izhodu pa ji ponudim tekočo številko časopisa. Prav zaradi korektnega odnosa nisem pričakovala sledečega. Naj vam na kratko opišem. Do mene sta pristopila dva mladeniča v policijski uniformi. Kakor vsakega sem tudi njiju pozdravila. Vljudno sta me prosila, če jima lahko sledim do službenega avtomobila. Presenečena sem šla za njima. Ko sem ju vprašala, za kaj gre, sta mi povedala, da je nekdo anonimno prijavil, da prodajam časopis brez pripete kartice prodajalca na vidnem mestu, ter me povprašala po njej. Z nasmeškom sem jima pokazala člansko izkaznico in jima pojasnila, da kartice nimam nikoli pripete na vidnem mestu, saj tako čuvam že tako stara in znucana oblačila. Nosim jo v nahrbtniku in jo brez težav pokažem vsaki stranki, ki jo želi videti.

Špela

POLJE ČASTI, 16. DEL

»Toda tvoja končna nagrada bodo solze in bolno srce, če boš ogoljufal človeka iz ogledala.« (Dale Wimbrow)

Zlatko Blažič v svoji knjigi *Zgodovina moje heroinske odvisnosti* razsvetli svojo pot: od prve trave do hude heroinske odvisnosti in njegovega vstopa v svet komune, v več komun. ... *Naj duša gnije, samo da je lagodno in da ni treba srečati človeka iz ogledala ...*

Hvaležno beremo to izkušnjo, ki bi morda bila v pomoč tudi Luku. Luka je to knjigo prebral, pozna vse žalostne postaje, ki jih je doživel Zlatko, a se ga, žal, spoznanje ni prišlo v tej meri, da bi se sam podal na podobno pot. Seveda ni nobena pot enaka drugi poti, vse imajo svoje ovinke in klance. Vedno so tu v ospredju iluzije, ki so sicer mrtve, a varne. Lažnivo varne. Džanki v potrebi po počitku v njih ne vrednoti njihove lažnivosti, ampak se umakne vanje in jih izbere, izbere droge. Ne vidi druge možnosti, nima drugega izhoda. Pozabi na družino, čedalje večje je tesnobno izmikanje družini, ki ga čaka, ki trepetja zanj. Lažje je izbrati droge ... zaradi vase skrčene zavesti, ki se boji razprostrti in se ljubiti z resnico. Tako se sekajo rane v lastni duši. Stiska duše in zavesti, ki jo je treba pregnati za vsako ceno. Zbežati. Zbežati. Se zadeti in razbliniti stisko. Razuzdani rokenrol. Četudi v duši odzvanja, ponoči nastopijo strašne more, polne režečih demonov, nočnih moral, cededečega se zla. To so strašne stiske. Že marihuana to stisko preobrazi v srečo in svetlobo, džanki se ne zaveda tesnobne odvisnosti in odvrta pogled od brezna, ki se odpira v njem. Zadet kvečjemu podoživlja vse iluzije tega sveta. Kar koli je v zadetem stanju lahko resničnost, kar koli je lahko manifestacija iluzije. Samo volje in poguma ni za iskanje resničnega odgovora na svojo frustracijo. Kakšna naslada biti tam gori in gledati dol. Divja svoboda domišljije, beg pred odgovornostjo, pred norostjo, ki ga je nezadržno privlačila. Ampak ti učinki niso trajni in resničnost, ki ostane, ko se razblinijo, ni samo nesprejemljiva zaradi svoje zahtevnosti, ampak se ta zahtevnost tudi grozeče nadgradi.

Zlatko je zapisal: »Kaj potem, če ne čutim ničesar več – sonca, dežja, bolečine, ženske ...? Kaj potem, če ni prijatelj in družine in je edina vez, ki mi kaj pomeni, vez z dilerjem? Kaj potem, če nekje v meni tisti resnični in svetli del mojega bitja, obdan z demonskimi maskami, ki so jih prevzele zatrte resnice, stiske, porazi, počasi zgublja bitko? Ko ga jebe, vedno je povzročal samo bolečino, ko je zahteval pogum, ki ga nisem premogel, in ljubezen, ki se ji, bog ve zakaj, nisem upal prepustiti. Še malo, pa me bo veliki H (heroin) uspaval v svojem varnem naročju. In spet bo v meni sladka, svetla meglica, ki pričara blagodejno tišino in sladki nič, ki sega v neskončnost.«

Še dobro, da ta vzhičenost ne traja večno, ampak se začnejo pojavljati hude težave z zdravjem, z dilerji in hlad in praznina in spoznanje, da si pozabil živeti. Stojiš na robu prepada. Luka trenutno živi v G. R., abstiniira, a se ne drži dogovorov, ki jih imata z dobrotnikom veterinarjem, ki mu daje dom, da je stran od dilerjev. Zmanjkuje ga v osnovnih življenjskih navadah. Aroganten je do tega, da se ne sme jesti v postelji, zjutraj noče vstati pravi čas in ga je mnogokrat mogoče zbuditi šele ob deseti uri, je nervozen in hoče svoj mir; ure in ure bi rad preživel pred računalnikom z računalniškimi igricami, išče vrstnike in jih najde na internetu; to so tisti iz šolskih dni,

nekaj pa v bifejih, kjer se zvečer za vikend naceja s pivom in žgano pijačo. Prepričan je, da si ob koncu tedna lahko privoščijo alkohol. O strokovni pomoči noče slišati, se izogiba rojstnemu kraju, a kako dolgo še? Sam se niti ne zaveda, da so njegove stiske odraz zasvojenosti, nesamozavesti, iluzij o življenju – ki ga ne zmore razumeti v popolnosti – in je prepričan, da zmore sam premagati vse, kar ga je naredilo džankija. Nima volje odmisli marihuane in trdih drog, čeprav trenutno ne posega po njih. Nima moči, da bi se odločil za pomoč v komuni, ker ne razume, da ko trpiš, rasteš, čeprav tega ne čutiš in se tega ne zavedaš. V komuni življenje naenkrat butne vate, te nediskretno preplavi, čudovito, a zahtevno in neizprosno ... Srečaš se sam s sabo in se premagaš, kjer je to potrebno. Ne bežiš več pred odnosi, ki te razgalijo in izzivajo v odkrito soočenje. Res je, da v komuni tudi trpiš, življenje tam je skrajno asketsko – po njihovih pravilih –, a to trpljenje je smiselno, tvoje trpljenje ima razlog in smer, trpljenje je delo in vsako opravljeno delo prinaša rezultate.

Koliko cest prehodi naj mož, / da res se v moža naredi? / In koliko morij naj grlica preleti, / preden v pesku zaspi? / ... / Kolikokrat naj mož kvišku se ozre, / da končno ugleda nebo? / ... / In koliko smrti potrebnih bo še, / da spozna: preveč jih je bilo? / Odgovor, prijatelj moj, veter pozna, / odgovor sam veter pozna. / (Bob Dylan, Blowin in the Wind, iz knjige: Ni še mrak, zapisal Matej Krajnc)

Lukovo življenje z drogo traja od 15. leta; torej sedem let. Sodeloval je v projektu Človek, leto dni preživel kot brezdomec in narkoman na ulici in prišel do dna, zato se je vrnil domov in se poskušal zdraviti v komuni Reto center, od koder je odšel po štirih dneh, sledili so ambulantno zdravljenje (pogovori in metadonsko zdravljenje) v CZOPD na Grablovičevi v Ljubljani (zdravnica je menila, da mora v komuno, in mu je dala recept za pomiritev za spanje), predpriprava na komuno v Višnji Gori, detoksikacija v kliniki dr. Vorobjev v Zemunu pri Beogradu (14 dni, samoplačniško), vrnitev v Višnjo Goro, kjer je zdržal le mesec dni, komuna na Čadrgu (kjer je tudi samo en mesec) in vmesna bivanja v Gornji Radgoni, kjer živi trenutno, a postaja naporen in težje obvladljiv.

Pozna delo družinskih terapevtov, ki jih je obiskoval od 15. leta, a žal nikjer ni rodilo vidnega uspeha, zato se mu ponovno srečanje z njimi ne zdi smiselno, ker »že ve, kaj bo«. Verjetno pa ne ve, da se bo nekoč moral postaviti pred ogledalo in si reči: »Tukaj sem, zdaj bo treba začeti živeti samostojno in odgovorno.« Za to pa bodo potrebni volja, samodisciplina, samoobvladovanje, motivacija, modrost, vera, samopodoba, inteligenca, umske in duševne sposobnosti in vztrajnost. Le če mu to uspe, bo lahko še kopal in grebel po sebi in upal, da bo našel semena ljubezni, da bo začutil sebe, sposobnost empatije in ljubezni. In takrat bo pripravljen na samostojno življenje.

Človek ne more odkriti novih oceanov, če nima poguma, da bi zapustil obalo. (Andre Gide)

Erazem



Foto: osebni arhiv

Mariborska scena:

Renato Volker – Rene

TRANSPARENTNOST, PROSIM

Ker bivam v spektru LGBT-skupnosti, sem gej, ki je bil poročen z žensko, imam hčer in sina in štiri vnuke in bi me lahko imeli za biseksualca, in ker je moja primarna vloga človeka biti učitelj in učenec hkrati, sem se odločil preveriti nekaj dejstev, ki jih te dni zasledimo v medijih o transspolnosti. Junij je mesec Parade ponosa, ko se spomnimo zgodovinskega boja LGBT-skupnosti za osnovne človekove pravice. In ta boj je bila bitka transseksualcev, travestitov, gejev in lezbijek in vseh drugih. Vključno s hetero podporniki.

Poznam kar nekaj ljudi, rojenih kot moški ali kot ženske, ki so tranzirali ali so v procesu tranzicije, kar pomeni, da so spremenili spol. Vsi poznamo Salome, ki v knjigi Božja napaka zelo nazorno poda opis svoje tranzicije. Nobene nacionalne panike ni bilo, ko je o tem javno spregovorila. Čuval sem dva otroka ženski, ki je mama šestim, medtem ko je bil_a na operaciji odstranitve dojke. Zdaj je moški. Trenutno sem v kontaktu z bodočo učiteljico mariborske fakultete, ki je predmet mnogih debat. In napadov. In tukaj se zatakne. Za otroke gre. Tako kot so bili ob izbruhu HIV-a, s katerim živim tudi sam, utišani in prezrti strokovnjaki, so danes napadani dvomljivci in kritiki trans ideologije. Celo nobelovci so nasprotovali uradni dogmi. Da je HIV verjetni vzrok AIDS-a, je 23. aprila 1984 na tiskovni konferenci izjavila Margaret Heckler, isti dan je dr. Robert Gallo patentiral test za protitelesa, mediji so nato opravili svoje. Medijska bolezen korona je lep primer. Gre za ideologijo.

V obeh primerih za posel, ne za zdravje, niti za človekove pravice. Če nas je covid kaj naučil, je to dvom v stroko. Dr. Louis Montagnier, nobelovec za odkritje HIV-a, je izjavil, da če imamo dober imunski sistem, smo lahko večkrat okuženi s HIV-om, a ne bomo zboleli. Telo ga bo samo odstranilo v nekaj tednih. Tudi nobelovec za odkritje PCR-testa, Kary Mullis, je bil AIDS-skeptik. Dr. Roberto Giraldo ni edini, ki trdi, da HIV ni bil nikoli izoliran in smo vsi HIV pozitivni, če testiramo čisto kri. Če se zanašamo na reagente, ki jih pri testiranju dodajajo, običajno je to 1 : 1 ali maksimalno 1 : 15, pri HIV-u pa 1 : 400, smo negativni. Torej? Ali mi stroka lahko to

potrdi? A opazimo vzporednice s korona testi? In kaj ima to s transspolnostjo in LGBT-skupnostjo? Tako kot so LGBT-aktivisti poskušali ustaviti predvajanje filma »House of numbers«, ki govori o industriji HIV-zdravil, zdaj napadajo film »What is a woman?«. Tudi informacije so orožje. Kot učitelj sem jim predan, pa četudi moram včasih debelo požreti in se posuti s pepelom, ker sem verjel v napačne ali zavajajoče podatke. Bistvo napredka je dvom. Pa odprimo debato, ki je uradno ne smemo, ker smo sicer politično nekorektni fanatiki. Po dostopnih informacijah sem izvedel naslednje.

- Obstaja spol, določen ob rojstvu, glede na genitalije, in spolna identiteta, ki jo vsak določa sam (teorija spola).
- Operativni posegi spremembe spola se dogajajo že pri najstnikih (Keira Bell je zaradi tega v Britaniji uspešno tožila. Popolnoma je tranzirala pri šestnajstih (in kasneje obžalovala)).
- Vedno glasnejši so detranzitorji, ljudje, ki tranzicijo obžalujejo, ker so jih zdravniki preveč spodbujali k posegu, ne k psihološki obravnavi, in poskušajo doseči povrnitev v prvotno stanje, kar je večinoma nemogoče.
- Posebej izpostavljena so dekleta med 13. in 17. letom (na Švedskem je porast od 2008 1500 %).
- Svetovalci zahtevajo za tranzicijo nikoli ne nasprotujejo, ampak kandidata samo podpirajo.
- Najhitrejša tranzicija je bila odobrena v petih tednih.
- V nekaterih ameriških državah za to ni potrebno dovoljenje staršev ali skrbnikov. Postopke začnejo celo pri dvanajstletnikih.
- Petnajstletnicam rutinsko odstranjujejo prsi.
- Zaviralci pubertete in dosmrtna hormonska terapija za časa povprečne življenjske dobe človeka farmaciji generirajo okrog milijon in pol evrov.
- Trans farmacija nima nič s človekovimi pravicami, ampak je samo 5 milijard letno vreden posel.
- Zaviralci pubertete (puberty blockers) so eksperimentalna zdravila (Lutron), ista, ki naj bi jih uporabljali za kemično kastracijo pedofilov, in lahko povzročajo poznejšo neplodnost in okvare skeleta.



Gasper Sojc

- Švedska, vodilna država na tem področju, je leta 2022 ustavila njihovo uporabo za mladoletne. Prav tako jih strogo kontrolirata Finska in Francija.
- O tem govori švedski film »Trans train«.
- Trans gibanje je grobo napadlo nekaj nasprotnikov in dvomljivcev in jim uničilo kariere. Na pohodu je utišanje skeptikov in nasprotnikov.

Seveda nisem ne strokovnjak ne nasprotnik, kvečjemu podpornik, ko se odrasla oseba odloči stopiti na to pot. Kdo pa sem jaz, da bi ji nasprotoval? In zakaj?

Ko pa pride do zaščite otrok, mladostnikov in mladoletnih, se pa hec konča. Tukaj sem pa alfa samec, ki bo prvi raztrgal papirnatega tigra, ki bo segel v osnovno šolo in poskušal normalizirati medicinski genocid. Vsekakor so informacije, pogovor in razumevanje te teme pomembni tako za resnične trans osebe kot tudi za njihove družine in širše okolje. Prav je, da otroci vsaj informativno izvedo kaj o tem, še posebej če jih poučuje bodoča trans učiteljica. Pač ena od izobraževalnih tem. Ampak tanka je linija med informacijo in indoktrinacijo. Razlike med njima skoraj ne opazimo. Velika razlika je tudi med potencialno trans osebo in zmedenim, zafrustriranim in z družbenimi omrežji onesnaženim umom najstnika. Če ne ukrepamo zdaj, bodo najkrajšo potegnile nič krive resnične trans osebe. In zaščititi jih moramo prav mi, člani LGBT-skupnosti. Boj se nadaljuje. Sovražnik je isti. Farmakomafija ne pozna meje legalne starosti. Začne se pri rojstvu. S cepivom proti hepatitisu B, ki je spolno prenosljiva bolezen. Za vsak slučaj, če bo dete postalo narkoman ali prostitutka. Naj se javna debata začne.

OKREVANJE V NARCOTICS ANONYMOUS

Drogirati sem se začela, ko sem bila stara 16 let. Nekaj časa sem imela zadevo pod kontrolo, vendar se je meja med kontroliranim in nekontroliranim drogiranjem kmalu zabrisala. Če nisem imela droge, nisem mogla biti mirna. Tudi moj brat je odvisnik in moj oče ima problem z alkoholom, zato sem lahko svojo odvisnost dobro prikrivala, saj se je vse večinoma vrtelo okoli njiju. Včasih sem pomislila, da imam morda res problem z drogiranjem, a sem te misli ustavila tako, da sem se zadela.

Imela sem fanta, ki ni bil odvisnik, pa je prišel dan, ko mi je dal ultimatum – ali izberem njega ali drogo. Nisem vedela, kaj je bolj zame, ampak sem izbrala njega, ker se mi je tako zdelo bolj prav. Vendar se nisem prenehala drogirati, samo skrivati sem začela pred njim, lagala sem in manipulirala, doma pa bratu kradla drogo in mami zlato ter denar. Ko je mama izvedela, me je peljala k psihiatru, na bioenergijo in k hipnotizerju. Nič od tega mi ni pomagalo, edino, kar mi je preostalo, je bilo zdravljenje na detoksu. Tam sem se skrizirala, a so me čez osem tednov vrgli ven, ker sem kršila pravila. Tako sem spet pristala nazaj v realnem svetu, nisem pa vedela, kdo sem in kaj si želim od življenja. Vedela sem samo to, da se ne smem družiti s staro družbo. Vpisala sem se nazaj v šolo in poskušala abstimirati. Alkohola nisem jemala resno, čeprav so nas na detoksu opozarjali nanj. Potem sem se enkrat napila in šla pijana takoj še po heroin. A učinek ni bil tak kot včasih, zato sem se odločila, da heroina ne bom več jemala. Namesto tega sem vsake toliko vzela kokain in tablete, dokler nisem nekega dne spet vsa zadrogirana pristala na žuru pri neznanem človeku. Takrat sem dojela, da ne morem več živeti na tak način. Po tem incidentu se nisem več drogirala.

Tudi srečanj Narcotics Anonymous na začetku nisem jemala resno. Ni mi bilo jasno, kako mi lahko koristi druženje z odvisniki, saj

sem hotela pozabiti, da sem se drogirala. Motila me je tudi beseda »Bog«, ki so jo uporabljali na srečanjih, saj sem Boga asociirala z religijo. A ker mi drugega ni preostalo, sem vseeno začela slepo verjeti, da mi program lahko pomaga. Na mojo odločitev je vplivalo tudi to, da sem zbolela za pljučno embolijo. Ko sem prišla v NA, mi ni bilo več tako težko, saj sem hodila na vsa srečanja v tednu, in kadar koli mi je bilo hudo, sem lahko poklicala koga iz programa. Po treh mesecih sem začela sodelovati tudi pri služenju v programu, kar mi je dalo še dodatno motivacijo za abstinenco. Potem sem na zimski konvenciji, ki je bila tisto leto v Ljubljani, spoznala naše člane iz tujine, ki so bili srečni, da sem se jim pridružila in da abstimiram. To mi je dalo še večji zagon. Prvič sem občutila, da je bilo nekomu resnično mar zame in za moje življenje. Sčasoma so me nehale motiti besede Bog in Višja Sila, saj sem skozi korake, služenje in deljenja dojela bistvo teh besed – ni versko, ampak duhovno. Življenje se mi je v teh dveh letih in štirih mesecih popolnoma spremenilo. Nikoli si nisem mislila, da bi lahko bila koristna, iskrena in odgovorna. Bala sem se življenja in tega, kako bom funkcionirala brez droge. Na koncu pa se je izkazalo, da življenje sploh ni tako zelo napačno. Spremembe v mojem življenju so se pokazale že po enem mesecu v NA, samo morala sem zaupati drugim članom, tistim, ki so to pot že prehodili pred mano.

Hvaležna sem NA-programu, brez njega moje življenje ne bi bilo takšno, kakršno je. Tega si nisem mogla predstavljati niti v sanjah. Če želite okrevati si več o programu lahko preberete na www.na-slovenija.org ali nas pokličete na 041 861 776.

Odvisnica

PAPARAZZI ZA REVEŽE



Jaka Prijatelj

Priloga Društva slovenskih pisateljev Vrabec Anarhist se tako kot spletni portal imenuje po neuklonljivem ptičku iz romana Ivana Cankarja Hiša Marije Pomočnice, ki se je na vsak način hotel prebiti na svobodo in ga lahko razumemo kot simbol večne utopije. Čeprav je vrabček v romanu nesrečno končal, smo ga oživili v prepričanju, da mora biti svoboda temelj družbe in ustvarjalnosti. Priloga urejata Igor Divjak in Neža Vilhelm.



Vir: Kulturni klub FB

Marko Kravos

OB 80. ROJSTNEM DNEVU TRŽAŠKEGA PESNIKA

DIONIZOVA

Konec koncev
prav zaradi svoje neznatnosti
se odpovedujem razumni vdanosti.
Na tesnem sem z udi
in čuti bi radi poskakovali.

Na dvoje ušes, na par očes,
na obe nogi lovim blagostanje.
Vdihujem med sinjimi sanjami,
v izdihovanju šelesti vse nekdane.
Ne bom več služil videzu in dobroti.
Dnevi so mlačni, iz zvezd so le
vinske noči.

Nočem biti v eni dimenziji, sploščen
od luči,
v meni so vsi trije spoli,
moški, ženski in otroški!
Čas se drsti, raztisočerja se od
ljubezni.

Veselim se gibke majhnosti, svoje
ljubke malenkosti.
In ne verjamem naduti zvestobi, ker
ni večnosti.
In ne verjamem v boga, ki se nikdar
ne smeji.

SLOVENSKA LIPA

Lepa je lipa bila, a nerodovitna.
Mehek les samo, zdravilen čaj
in pesniški navdih je dajala:
brezplodno je raslo slovensko drevo.

Zato smo na lipo cepili bučo,
ki zdaj koristno cveti in rodi.
Veter ji v vejah veselo buči
in buče na lipi pobožno donijo.

Zven teh rumenih zvonov
oznanja prek širnih poljan:
pod Triglávom slovenski je raj,
gaj bučnih lip in bučni čaj.

In vsi prašiči ob lipovi piči
postanejo lirični, pojejo v zboru
ob luninem svitu, spomladi.
Zdaj vsako prase iz rodoljubja rase.

LEVA DESNA

Tudi levičarji imajo dve roki,
eno na levi in drugo na desni.
In ko se med sabo pozdravljajo,
katero od dveh si stisnejo?

Če bi gledala glava nazaj,
bi bila levica na desni
in desna roka na levi.
Vse je odvisno od glave.

Človek brez levice
je lahko levičar?
In levičar brez glave,
je levičar ali desničar?

PRAVZAPRAV

Pol svojega življenja spim,
pol svojega spanja sanjam:
pol mojih sanj je v barvah,
polovica pa v belem na črni podlagi.
Napol verjamem, napol sem
žalosten.

Pravzaprav ni prehudo,
pravzaprav niti predobro:
pravzaprav je zoprno samo to,
da nikoli ne veš, če je tema
samo odmor ali že konec filma.



Foto: Aleksander Petrič

Mirjam Gostinčar

DOTIKI

Mirjam Gostinčar o poslani zgodbi

Delo v socialni ima nemalokrat za posledico nespečnost, katere vzrok je tuhtanje o različnih dilemah, moralnih zadržkih in paradoksih, s katerimi se hote ali nehote srečuješ. Tokrat sem se lotila družinskega nasilja, ki s sabo prinese vprašanja, kot so: kako daleč je posameznik pripravljen in/ali sposoben iti, ko brani svoje življenje ali življenje bližnjih, kaj se v takih primerih dogaja s človeškim dostojanstvom, kako opraviiti s sramom in krivdo in, ne nazadnje, kateri so mehanizmi preživetja v nefunkcionalnih odnosih, ki žal ohranjajo status quo.

Stisnjena v klobčič ležim na postelji v samici. Skozi zamazano okno, ki ga oklepajo rešetke, sili jutranja svetloba. Dan izgleda skrajno neprijeten. Iz bližnjih dimnikov se dviga umazan dim, meglice prepredajo nebo.

Sreda, 15. april 2023. Glede na vreme si lahko obetamo lepo poletje, pomislim. Ampak na to nočem misliti. Takrat me ne bo več. Morda pa? Tistih 21 gramov, ki neznano kam spolzijo iz telesa ob smrti, lahko pomeni, da se bom pojavila kje drugje, v povsem drugačni obliki. Morda bom kaktus, ali pa kondor med gorami, ki jih ljubim. Takrat se ne bom več spomnila, kdo sem bila.

Noč sem prebedela. Poslušala sem glasbo na mp3-ju, Girls just want to have fun, Woman in love in podobno. Komadi so me ponesli nazaj. Resda bi si zlahka nabavila tiste tablete za spanje, ki jih Mia iz prvega nadstropja preprodaja v kompletu po štiri za deset dolarjev. Ampak svojo zadnjo noč na zemlji sem želela ostati zbrana in prisebna.

Iz žepa potegnem zvežčič. Vanj trudoma zapišem datum in ime dneva – sreda. Sreda je na sredi tedna in kot taka mnogo obeta, zato sem jo vedno imela najraje. Številkam dodam en sam stavek: Danes me bodo usmrtili. Misli, ki se ob tem porajajo, me oklepajo okoli vratu kot rešetke jetniško okno. S težavo lovim sapo.

Na hodniku zaslišim korake, ki se bližajo, nekdo pogleda skozi lino. V ključavnici zaškrti ključ. Preden vstopi, paznica obzirno potrka. Ve, kaj me čaka, zato je prijazna. DeeDee, debela črnka s svedrastimi lasmi, spetimi v čop, ki ji salo napenja gumbe na srajci, da ji na vseh koncih sili iz uniforme, se ustavi na pragu. V rokah nosi pladenj s kosilom, ki sem si ga smela sama izbrati. Odločila sem se za lazanjo, ki jo je moja mama pripravljala ob rojstnih dnevih, zahvalnem dnevu in božičih. Takrat se je zbrala vsa družina, pravili smo si vice, se smejali in pili chianti. Kje je že to. Zraven lazanje zdaj stojita skledica zelene solate in kozarec soka. Ta lazanja ne bo tako slastna, me obide. Sicer pa mi ni do hrane. »Dober tek,« reče DeeDee in potihoma doda: »Drži se, Anabelle.« Potreplja me po rami in ima me, da bi jo objela. V vseh teh letih sem tako pogrešala dotike. Dosti bolj kot besede. Obvladam se, ostati moram dostojanstvena. Zdi se mi, da to pritiče smrti.

Zdaj sem spet sama s sabo. Ozrem se na uro. Preostalo mi je še dve uri in petnajst minut. Zato sem raje nekje drugje. S sosedovim Jimmyjem s kolesi brziva v svoj skrivni kottiček, kjer se fračo streljava v konzerve. Vedno ga premagam. Ko zrasteva, mu pokažem prsi, on me poljublja in dovolim mu, da hlastno opravi svoje. Jimmy je moj najboljši prijatelj.



Aurélien Dumont

Potem se zalotim, da v veliki beli učilnici srednje šole pišem zaključne teste. Zabičam si, da moram biti dobra, ne samo dobra, najboljša, da bom sprejeta na kolidž, ki sem ga izbrala. Vidim se sedeti v predavalnici, kjer s sošolci rišemo akte in se smejimo. Po koncu zmeraj zavijemo na pijačo. In že sem v pisarni, kjer oblikujem oglase za reklame. Dobra sem v tem, šef me treplja po rami. Vem, da kot ženska ne bom nikoli glavna, pa kaj. Dobro se počutim v svoji koži. Potem zagledam Normana. Skupaj delava pri isti firmi. Norman je šef za stike z javnostjo. Lep je, pameten in stasit. Pravi Adonis. Povabi me na večerjo in v kino. Vse kolegice mi ga zavidajo. Poročiva se. Vržem šopek, ki ga ujame Jimmy, moj najboljši prijatelj. Kdove katera srečnica ga bo dobila. Skupaj z Normanom razreževa torto. Ampak Norman ima skrivnosti, ki jih ne morem zaupati nikomur. Kadar se domov vrne prenapet, me zmerja in žali. Za svoje izpade se kasneje opravičuje s šopki vrtnic in romantičnimi večerjami ... Samo bog ve, kako sovražim vrtnice. Norman se sčasoma nad mano začne izživljati na druge načine. Vsi ti udarci, modrice in vožnje na urgenco. Nič več se ne opravičuje. Lažem, da sem padla po stopnicah, se udarila v kuhinjsko omarico ... Policaj Peter mi vsakič znova, ko pride v intervenco, namiguje, naj ga prijavim. Ampak kako le? Lažje je vztrajati pri lažeh. Dneve, tedne, mesece, leta. Rodi se nama David in kasneje še Sara. Rožnata obrazka, dišeča koža, nedolžnost. Ne morem ju zaščititi. Nikakor! Ne morem, ne smem se ločiti! Mama je vedno govorila, da je treba potrpeti.

Pride dan, ko ... Zaradi tega dneva sem tu in čakam na smrt. Ne, ni mi žal in ničesar ne obžalujem. Samo bog je tisti, ki bo sodil. Norman se tega dne ves razjarjen vrne iz službe. Brez besed odvrže aktovko na sredo sobe, si razrhlja kravato in sede za mizo. Zaviha si rokave srajce, pripravi se, da bo jedel, ampak jaz vem. Previdno čakam in dočakam. Ves zaripel se požene izza mize in krožnik s kosilom silovito trešči ob steno. Razburja se, kako si mu drznem postreči take pomije! Njemu, ki služi denar in skrbi za vse nas! Poberem črepinje in brez besed pospravim ostanke hrane, ki s stene počasi mezijo na tla. To ga samo še bolj razburi. Dobro vem, kaj sledi. Približa se mi izza hrbta, na vratu čutim njegovo vročo sapo, divji utrip srca. Prelevi se v zver.

Udarci letijo z vseh strani. Ko me podre na tla, padajo brce. Kri lije, lije. Ne morem vstati. Za hip zavlada smrtna tišina, objame me popolna tema. Ko se zavem, na pragu zagledam Davida. Pet let ima in trese se. Histerično joka. Norman ju skupaj z malo Sari odpelje ven. »Mamica ni bila pridna,« jima razlaga. Zvijam se v klobčič in ihtim brez solz. Te so že dolgo tega usahnile. Vse me boli, ko se trudoma plazim do omarice in se s skrajnimi naponi postavim na noge. Zdaj je dovolj. Zgrabi me sveta jeza. Dovolj! Mirno, kot še nikoli doslej, se napotim proti sefu. V njem Norman hrani svoj kolt 303. Kupil ga je zaradi vlomilcev. Ampak jaz vem, da ni bilo samo to. Neštetokrat je zahteval, da ga opazujem, ko ga je razstavljal pred mano in čistil. Vse samo zato, da bi vedela, kaj me čaka, če se uprem. Mirno zgrabim pištolo, tako tuje izgleda v moji roki. Ta je zmerom samo ljubkovala in božala. Spoštujem življenje, ker nam ni dano brez načrta. Ampak to, ki ga živim, je drugačno. To ni življenje, je samo obup. Obup, ki se mora končati. Smuknem v kabinet, v katerem Norman mirno sedi pred računalnikom in gleda v ekran. Sedi tako sproščeno, kot bi se pravkar nič ne zgodilo, in srka viski. David in Sara se na vrtu igrata s psičko, vidim ju skozi okno. Sram me je, da bom za vedno prekinila to igro. Sram me je svoje sebičnosti, tega, da jima bom nepovratno spremenila življenje. Ampak v tem sem nemočna. Ravnodušno dvignem cev in namerim, kot v počasnem posnetku pritisknem na petelina. Norman me začudeno pogleda, tega ni pričakoval. Zasmeyi se. Krohota se in krohota. V meni vidi ponižno Anabelle. Tisto Anabelle, ki nikoli ne bi bila sposobna sprožiti. Tisto od Byrona. Ne ve, da Anabelle ni več ponižna. Da je pripravljena in odločna. Da strelja kar povprek. Strelja kot zblaznela. Naboji pristajajo v njem in v zidu, računalniku, vsepovsod. Anabelle sprazni šaržer. Smrad po pečenem mesu ji napolni nosnice. Kri brizga, brizga. Ni si niti predstavljala, kako kruta je smrt. Hladna in dokončna.

Anabelle odloži orožje in pokliče policijo. Peter, ki prihiti na kraj zločina, reče: »Lahko bi bilo drugače, Anabelle.« Saj ve, oh, kako dobro ve. Ampak zdaj je prepozno. Dvorana, v kateri mi sodijo, je hladna in polna ljudi. Ne morejo razumeti, da sem ubila očeta svojih otrok. Odkimavajo z glavo in me obsojajo. Zagrešila sem smrtni greh. Brezčutno in premišljeno. Ne vedo, da sploh nisem razmišljala. Storila sem, kar sem morala. Obvarovala sem sebe in Davida, še najbolj pa malo Saro. Ljudje nasploh težko definirajo ljubezen. Sovraštvo še težje. Zdaj sem pred razsodniki. Vidim jih čez šipo. Napravljena sem v svežo oranžno uniformo, ki mi jo je DeeDee zloženo v ličen svitek dostavila v celico. Počakala je, da si jo nadenem, in me brez besed pospremila v tisto sobo. Posadili so me na posteljo in me vpeli v okove, kot da jim bom sicer zbežala. Kako neumno. Od tu nimam kam bežati. Opazim, da rabelj na glavi nima kapuce. Povsem običajen človek je, ki se bo po eksekuciji vrnil domov k ženi, na večerjo. Vse bo opravil kot kak robot. Pritisnil bo na gumb, injekcija se bo vsadila v moj laket in brizgnila strup, ki bo širil po ožilju, vse do srca. Želim si, da bi bilo čim prej mimo. Ne, ne bojim se. Vem, da si zaslužim smrt. Nihče ne sme vzeti življenja, jaz pa sem prekršila pravilo. Otroka je odpeljala socialna služba. Sovražila me bosta, ker sem jima vzela očeta. S tem ne bi mogla živeti. Na drugi strani šipe sedijo Normanovi starši. Opazovali bodo usmrnitev, prepričani, da si zaslužim smrt. Tam je tudi nekaj njegovih prijateljev, ki ne razumejo, zakaj sem to storila. Komaj čakajo, da bom kaznovana. Med njimi znenada zapazim očetov obraz. Ne more biti v resnici tam, že nekaj let je pod rušo. On je moj rabelj. Z mamó je počel vse tisto, kar je Norman z mano. Končno sem povsem mirna. Začutim zlat križec, ki visi nekje nad srcem. Tolaži me. Še sekunda in ...



Foto: Marko Kosovič

Stanka Hrastelj

MRZLO PIVO

Stanka Hrastelj o poslani zgodbi

Ležeš iz spanja v budnost, še sanjaš, pa tudi zbujaš se istočasno, na robu teh sanj slišiš ali prebereš in povsem dobro razumeš neko besedo – a ta beseda ne pomeni ničesar, ko si buđen. Ali pač? Kaj vem, hecne so te stvari.

Igor se je ob petkovih večerih dobival s prijatelji. Ob pivu so razpravljali o vsem mogočem, od nogometa, drugega amandmaja ameriške ustave, računalniških iger pa tja do kuharskih trikov in vršičkanja bonsajev. Praktično ni bilo teme, ki je ne bi vsaj toliko poznali, da bi lahko o njej debatirali. Brihtni pobje. Samski.

Nekega petka so se menili o sanjah. Napletali so o njih in jih predalčkali, govorili so o takih, v katerih letiš, takih, kjer hočeš kričati, pa glas noče iz grla, tistih, ki jih sanjaš v nadaljevanjih, tistih, ki se že leta ponavljajo, o takih, ki jih lahko nadzoruješ in usmerjaš, skratka debatirali so o zvrsteh in žanrih enigmatičnega nočnega dogajanja, kjer podzavest sega v zavest

– ali gre dejansko za podzavest, so modrovali, ali ne gre mogoče za kaj več, ker, kaj pa veš, v sanjah ti utegne spregovoriti pokojna babica ali usoda sama ali Konfucij ali Huxley, in tako bla bla gor, bla bla dol. Nekdo je rekel še, da če ne veš zagotovo, ali sanjaš ali ne, preveriš tako, da pogledaš na uro. Ker v sanjah ne moreš gledati na uro, se pravi ne moreš videti, koliko je. Pa brati tudi ne moreš. Kar koli s številkami in črkami. Ne gre, pa če si papež. Igorju se je zdela zadeva nenavadna in zanimiva, in čudno intrigantna. Ne le ker je izpraznil toliko vrčkov piva, da so čudne stvari postale zanimive, ampak tudi zato, ker je bil mahnjen na izpodbijanje tez. Nekdo reče, da je nekaj tako in tako, Igor pljune v roke in dokaže nasprotno. Ampak kako naj to naredi s sanjami? Ne moreš se kar odločiti, kaj boš sanjal, lahko samo čakaš, da se bodo sanje zgodile in da se bo v njih pojavila tista frdamana ura.

Čez vikend je dosti razmišljal o tem, kako bi sanje vendarle nekako, vsaj za silo, sprogrimiral, da bi dejansko v njih pogledal na vevarico in videl cifre. Med tednom je še kdaj pomislil na to, a ker so mu glavo polnile nove skrbi in najede, je reč odložil na stran.

A v noči na petek se je zgodilo. Ne čisto tako, kot si je zamislil, pa vendar dovolj blizu, da se je vžgal. Sanjalo se mu je, da je razgrnil časopis in začel brati. Ja, brati. Naslov, ki se je pojavil na razprtih straneh, se je začel z besedo mrzlo. V tistem momentu in na tistem mestu so sanjane sanje pocukale polbudno zavest za rokav in zgodil se je držim te moment, se pravi jasno in natančno in črno na belem je Igor z drobtinico budnosti buljil časopis, prepoznaval besede v naslovu in nato je sanjekamera naredila zoom in in šla čisto čisto blizu boldanih črk. Na začetku je stal razkoračen M, za njim pa so se razvrstili i in r in z in i in i in preostale nujne črke za besedo mrzlo.

Tako, zdaj ni več dvoma. Preverjeno! je rekel ta drobceni košček zavesti in začel plavati proti površju, v budnost, v novo jutro, kjer bo budilka zdaj zdaj pozvonila in bo Igor vtaknil stopala v copate in z zlepljenimi vekami oddrsal do veceja. Vendar budilka še ni zazvonila in tisti košček še ni prišel do gladine, Igor še ni stegnil roke izpod odeje, ko je na polsen že padla senca: Saj v besedi mrzlo ni i-ja, kaj šele dveh!

Šok je podkrepila budilka z digitalnim kikirikanjem, Igor se je zmeden spravil pokonci, se odpravil v službo in vso pot tuhtal in si razbijal glavo – ne z vprašanjem, kako naj fantom dokaže, da je v sanjah bral, temveč z idejo, ki ni še nikdar nikogar pripeljala do česa novega in posebnega in uporabnega, namreč prepričan je bil, da so te sanje namig. Da nekaj pomenijo. Nekaj usodnega, nekaj zares velikega, nekaj noro ogromnega. In on bo to razvozlal. Ja.

V pisarni je najprej poguglal besedo mirzilo. A to sploh ni beseda, to sploh nič ni, razen priimek, ki ga ima peščica ljudi na Filipinih, v Ukrajini in nekje v Perziji. Raziskovanje, kdo so ti ljudje in ali bi utegnili biti pomembni, pa mu je proti koncu šihta povedalo le, da je šla njegova inšpekcija v prazno, delovni dan pa tudi.

Nekje na poti domov je pomislil, in se misli trdno oklepal, da ne gre za mirzilo, jok, pomembna da je anomalija. Tista dva pesjanarska i-ja. Do večera in pozno v noč je s pisalom v roki presedel za pisalno mizo in energično škralab v beležko, ker bi ga do končne rešitve, je mislil, nemara utegnil pripeljati analogni pristop. Kombiniral je črke, jih premetaval, delal rebus, sestavljal besede, jih iskal v slovarjih, enciklopedijah, črke pretvarjal v številke, jih sešteval, množil, korenil.

Prijateljem je sporočil, da je zadržan in da ga tokrat ne bo na redno petkovo pivo. Ne more, ne gre, ful dela, nekaj nujnega, sori.

Če pa bi prišel, samo pravim, bi spoznal Ireno.

Irena bi ga prevzela, Igor bi jo očaral. Resno pravim. To zanesljivo vem, ker sem vsevedni pripovedovalec. Človek s tem mandatom ve vse – kar se je zgodilo in kar bi se lahko zgodilo, če bi se stvari obrnile drugače. Poznam podrobnosti in ozadja, razčlenjene imam Igorjeve in Irenine planetarne tranzite, skratka, vse vem, zato z nesporno avtoriteto pripovedujem stvari, ki tebi zvenijo osladno in patetično, ampak so resnične oziroma bi bile lahko zanesljivo resnične. Samo povem. Torej – na tem mestu opozarjam, da sledi pohitrena in nekoliko razvodenela pasaža, ker popisujem dejstva, dejstva pa so pusta kot preveč razredčen malinovec: Irena bi tisti petek prišla v njihov lokal skupaj s sošolko, sestro od Miha, enega od fantov petkove družčine. Tilen, nepopoljšljivi cinik, bi ju povabil, naj prisedeta. Prisedli bi. On bi nadalje vprašal, ali sta veseli, da je Olimpija zmagala. Sošolka sestra bi z zvitim nasmeškom izstrelila: Aaa, misliš tisto, dva proti dva, kjer Olimpija NI zmagala, ne tekme ne prvenstva, in so državni prvaki prvič v stotih letih, odkar obstajajo, postali Celjani, a to misliš? Družba bi nato zastrigla z ušesi, globoko kimala in komentirala



Darksouls1

opa! in ooo!. Družčina bi nadaljevala obešenjaško zbadanje Tilna. Da bi vse bolj napeto vzdušje razelektril, bi Igor, ki ni prenesel posmehovanja lastnim prijateljem, tudi če gre za hec, prebrisano prekinil debato in jo zasukal drugam. Obrnil bi se k Ireni in jo ogovoril, rekel bi ravno prav na glas in razločno, da bi ga slišali vsi: Tako torej praviš, Irena, da si me nocoj sanjala. Pozornost omizja bi se odlepila od Tilna. Vsi bi bili začudeni nad Igorjevo korajžjo, še bolj pa bi jih zanimalo, kako bo punca odreagirala. Nastala bi kratka pavza, premolk. Glave, prej usmerjene k Tilnu, zdaj zasukane k Ireni, bi jo fokusirale. Irena bi se tega zavedela in bi nekoliko zardela. Iz zadrege bi se skušala izvleči tako, da bi nonšalantno odbrusila: Ja, res je, sanjala sem, da si skakal v mrzlo vodo. V tistem bi se vsa družba zahahljala. Začeli bi namigovati na vpliv mrzle vode na moške genitalije, hi hi hi. Igor pa bi se v hipu, še preden bi se utegnil zмести in biti užaljen, spomnil besede, ki jo je v sanjah prebral. Vzkliknil bi: Ne boš verjela, ampak jaz sem to noč res sanjal besedo »mrzlo«. Nato bi začel zagreto pripovedovati o svojih sanjah, o nemiru, ki ga je preganjal ves dan, in kako ne more verjeti, da je izrekla natanko to besedo, natanko to. Tudi Irena bi bila presenečena. Pred družbo bi prikrivala navdušenje nad Igorjevim odštekanim šarmom, vendar bi izkoristila trenutek njihove nepozornosti in ga vprašala za telefonsko. Igor bi bil v devetih nebesih. Vez, ki bi se tisti večer vzpostavila med njima, bi bila močna kot jeklena zajla. Od takrat bi med njima plamtelo in kipelo, ne bomo o podrobnostih. Tako, kmalu bi postala par, lep par, trden par, večni par, saj veš, šlo bi, kot gre v romantičnih filmih, ko se srečata dva, ustvarjena drug za drugega, poročila bi se, ustvarila družino, se skupaj postarala in si v jeseni življenja prikimavala, da sta bila skupaj zares srečna. To bi bilo čez leta, ja. Ampak prej, veliko prej, se pravi, tistega petka v baru, bi Miha Igorju navrgel še: Poslušaj, stari, kaj je s tem »mrzlo« v sanjah, si dojel, kaj si dejansko prebral? Igor bi razmišljal, bil bi majčkeno v zadregi, skoraj razočaran nad sabo, da je, natančen in sistematičen, kakršen je, iz sanj izločil zgolj besedo mrzlo, ko pa je vendar prebral več kot le mrzlo. Vzkliknil bi: Saj res! Pivo, pisalo je mrzlo pivo!

A kot rečeno, Igor tistega petka ni prišel v lokal, ni spoznal Irene, družbi ni povedal za nenavadne sanje, Miha ga ni vprašal, kaj je v sanjah pisalo poleg mrzlo, Igor ni pomislil in se spomnil.

Igor je tisti petek zvečer ves iz sebe kracal po papirju in se osredotočal na dva odvečna i-ja. Popisal je vso beležko, a ostal brez kakršnega koli spoznanja ali ugotovitve. Zbudil se je pozno in kot pretepen. Šel na sprehod, da se zbrihta in si pretegne noge. Srečal je Ireno. Ja, tisto Ireno. Na ozki potki sta se izognila drug drugemu, da se ne bi po nesreči zadela, neznanca.

Najdlja sm zabačeno škatlo na omari. Logično, da sm se šokirala. Ker pač, zakaj bi mela not zimste štumfe, če mam lahko nezdruvo količino posterjev od Justina Bieberja pa 400 izrezanih sličic njegove face iz Brawota?! Pa gigantski napis:

HATERZ GONNA HATE, I LOVE JUSTIN ♡

Sarta, srce... haters are hating, vključno z vsemi, k so mogli preživet tvoja

BELIEBERSKA cepanja. Jst mislm, da se moram opravičit svojim frendom iz osnovne. Pa profesorju iz srednje, ker sm ga terorizirala z excel tabelo o tem, kerga leta je bil Bieber najbolj HOT. (hvala za popravca). Pa mojim

staršem. Sori za deset let psihoz, majkemi. Pomoje bi mogla še Bieberju nament kšno besedo. Tents k me

nisi poroču, ko te jebe. Pa zamerm za Seleno. Pa hvala k mi nisi odgovoril na twitterju leta 2009, k sm ti hotla poslat video sebe k pojem One time. Zarad tebe zdej nimam pevске kariere. Ampak zlomljeno srce.

ZAPISI IZ POLJA

Nočne more ...

Nočna mora te zagrabi za vrat,

dokler se brez zraka ne zbudiš ...

Srce razbija v norem ritmu, pomisliš, da ti ga bo razklalo ...

Kaj me v moji preteklosti tako mori,

da so noči polne kozlanja ...

Spomin človeka je čudna stvar,

če podnevi ne želiš razmišljati,

podzavest lovi ter udari v sanjah ...

Upati, da bodo minile same?

V čem je rešitev?

Česa me učijo?

Ali naj bi kaj pomagale?

Sprejeti more kot stalnico življenja?

Bolezen ...

me napada.

Grozi mi s samoto.

Bolezen je močnejša

od zdravih misli.

Prisluhi v boleznih so zlobni ...

Bolezen je kruta –

vse mi je vzela!

Obdobje boleznih

in bolnice.

Kjer si ližem rane ...

Kjer jem jabolka zdravja ...

Kjer hujšam zaradi kolen ...

Kjer zmanjšujem kajenje ...

Veliko sprememb za bolno Barbaro ...

Kronična bolezen

ne mine.

Nikakor pa sama od sebe ...

Bolezen je utvara norosti ...

Stanje ...

Strmim v nevidne daljave,

si slikam lepo pomlad,

vonjam cvetove ...

Zunaj pa diši po snegu.

Sezono toplih oblačil bi rada prespala.

Toda, NE!

Dolgi zimski mrzli dnevi

so pred mano.

Upam seveda na pomlad.

Čeravno moram pregaziti sneg ...

Tu ni izbire!

Kakor je tudi dejansko nimam.

Ali je črno črno?

Brez belega?

Na kaj imam vpliv?

Če sploh?

Bolezen izključuje zdravje.

In obratno.

Črno brez belega ne gre ...

Divja ... Divja sem takrat,
ko vidim, da nisem razumljena ...

Nesposobnost drugih
ter moja odvisnost od njih
sta zmeraj pogoj, da divjam ...

Ko sem divja,
mi iz oči bliska jeza ali bes ...

Divja ne morem ležati ...

Divja ne morem brati ...

Divja ...

V meni se misli zaletavajo, kričijo,
mišice se napnejo v tem divjanju;
takrat jezik spozna nešteto novih kletvic;
skoraj je ni stvari, ki je ne prekolnem ...

Divjanje se poleže ...

Vihar potihne ...

Divji ples, ki ga imam enkrat tedensko ...

Takrat si v glavi rišem, pišem,
worst-case scenario ...

Le lastna dobra volja in razmislek me pomirita, in pa samota ...

Ko sem divja, mi je najlažje v samoti ...

Divja na svojo škodo ...

Nekako sem se naučila to divjanje sprejeti,
ker vem, da zmeraj presahne ...

Kakor hitro se divjanje zaneti,
tako hitro se samo zdivja ...

Sem pač ženska instinkta, impulza ...

To divjanje sem sprejela kot del same sebe ...

Ker vem, da zmeraj mine ...

Tišina je postala moj govor,
besede moje orožje,

črka na črko.

Iščem se v globini podzvesti,
pozdravljam pametne pojme,
si skrivam neumne.

Podzavest kriči,
česar za sedaj še ne razumem.

Ljubljana ...

Že celo življenje sem
obiskovalec in gost

v beli Ljubljani ...

V ljubljanski kotlini ...

Arhitekturno občudujem Emono ...

Laibach je mesto umetnikov ...

Vesela Ljubljana na trgu,
kjer si zmeraj privoščim

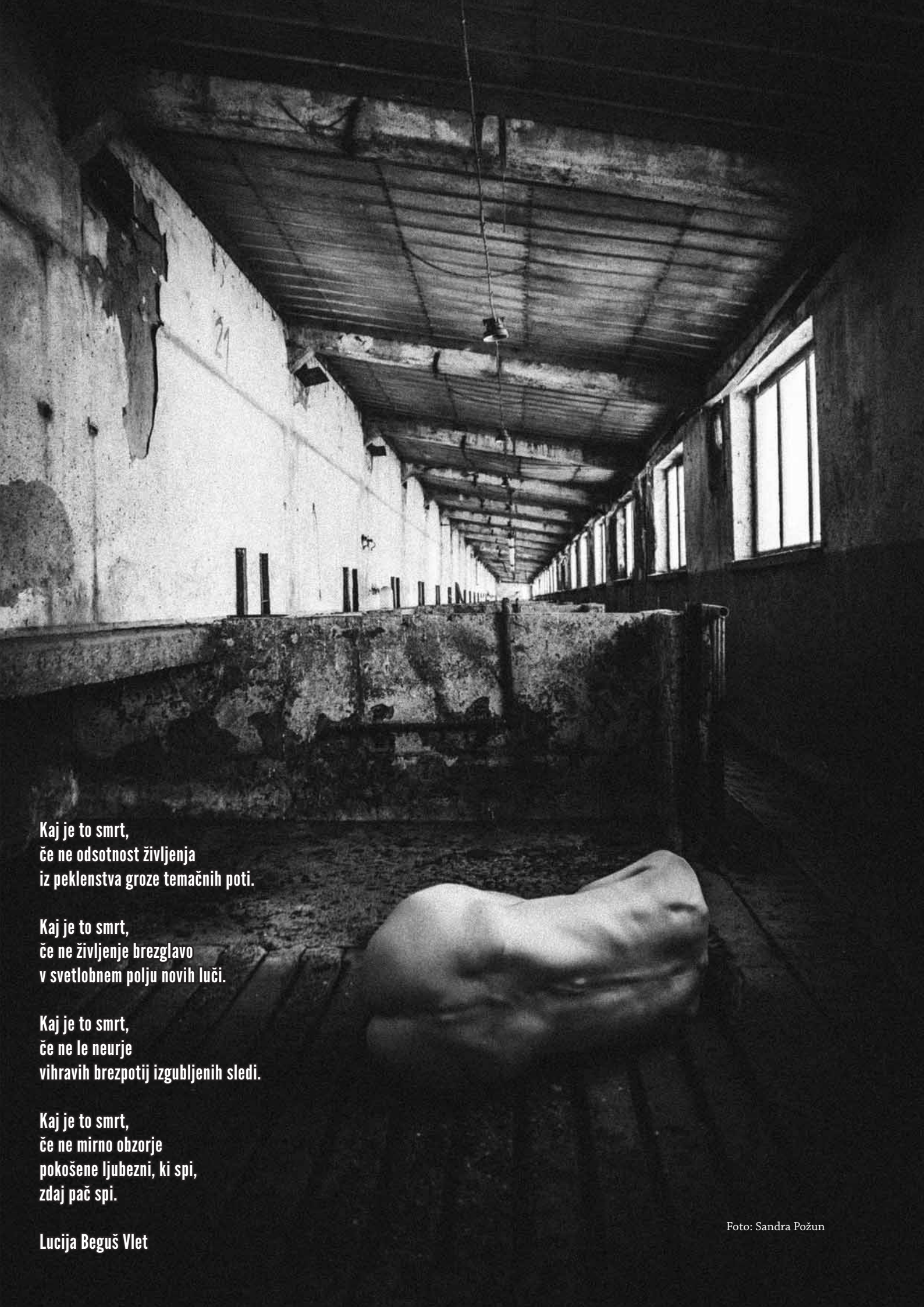
kavo in tortico ...

Vpijam mestni utrip,
ki se kdaj pa kdaj prileže ...

V gradu,

ki ji kraljuje,

so skrivnosti v kamnitem zidu ...



Kaj je to smrt,
če ne odsotnost življenja
iz peklenstva groze temačnih poti.

Kaj je to smrt,
če ne življenje brezglavo
v svetlobnem polju novih luči.

Kaj je to smrt,
če ne le neurje
vihravih brezpotij izgubljenih sledi.

Kaj je to smrt,
če ne mirno obzorje
pokošene ljubezni, ki spi,
zdaj pač spi.

Lucija Beguš Vlet

Foto: Sandra Požun

DOSJE 80

024
KRALJEVI
ULICE

Moje ime je Klavdija, stara sem 42 let, rojena v Trbovljah. Moja zgodba se kakopak začne v otroštvu, česar se pač spominjam. Spominov ni malo, a so večinoma slabi.

Ko sem bila stara šest let, sta se moja starša ločila in od takrat je šlo vse navzdol. Dokler smo živeli skupaj na manjši kmetiji, je bilo življenje dobro. Obe stari mami sta imeli kmetijo, zato smo živeli malo pri eni in malo pri drugi, takrat sem imela lepo otroštvo. Ko sta se starša ločila, je mama dobila stanovanje v Hrastniku, kjer je bila zaposlena. Veliko časa sem prebela sama, saj je veliko delala ali pa je bila zunaj s prijateljico. Zaradi nenehnega strahu sem pobegnila od nje, ko sem imela osem let. Na petek popoldne sem spakirala svoje kovčke, pobrala vse kovance iz kozarca ter se odpravila z avtobusom v Trbovlje k stari mami. Mama je prišla šele v nedeljo zvečer vprašat, če sem pri njej. Takrat sem prvič slišala staro mamo povzdigniti glas. Ker je bilo to sredi šolskega leta, smo bili pozvani na CSD, kjer so me vprašali, pri kom želim živeti. Takrat sem povedala, da ne želim biti ne pri mami ne pri očetu. Še danes se čudim, da so upoštevali moje želje in je dobila skrbništvo stara mama. Tudi oče je živel tam in me je, še ko sem živela pri mami, dostikrat vzel za celo popoldne. Zato sem tudi mislila, da mi bo tam veliko bolje, čeprav sta se starša ločila zaradi alkohola, saj je oče po cele dneve pil. Tudi v službo je šel velikokrat pijan. Tega takrat nisem opazila, saj sem bila še otrok. Kmalu zatem sem spoznala očetovo novo partnerko, s katero se je poročil, in tudi njegovo temachno plat. Po poroki me je njegova žena obtoževala, da sem ji kradla denar in ga nosila mami, kar pa ni bilo res. Za stvari, ki si jih je izmišljevala, sem vedno dobila batine. Nato je zanosila in sta dobila hčer. Ko se je bližal moj deveti rojstni dan, sem prosila za torto, da bi lahko povabila prijateljice. Odgovor je bil negativen. Takrat sem prvič očetu ukradla denar in kupila torto ježek. Sama sem šla v slaščičarno in jo naročila. Na dan, ko sem praznovala, sem povabila sosede in prijateljice. Oče je prišel iz službe ter vse nagnal iz stanovanja, mene pa s pasom pretepel. Od takrat nisem več praznovala rojstnih dni z veseljem, ampak z velikim strahom.

Dve leti po rojstvu polsestre je umrl njen dedek, mačehin oče. Kmalu po tem so se oče in njegova nova družina preselili čez cesto k mačehini mami. Mislila sem, da bo sedaj bolje, saj sva s staro mamo ostali sami. Vendar sem se motila, kajti oče je vsak dan prihajal k nama na kosilo. In vedno, ko je bil pijan, me je pretepal s pasom oziroma s tem, kar mu je prvo prišlo pod roke. Pri 14 letih sem se mu prvič uprla, vendar ni pomagalo, saj sem bila šibkejša od njega. Ko je bila polsestra stara sedem let, jo je CSD oddal v rejništvo. Takrat se je oče ločil ter dobil manjšo garsonjero. Vendar je tam samo spal, večino časa pa je preživel pri nama. Pri petnajstih sem začela hoditi v srednjo

šolo v Sevnici, ki je imela možnost internata. Mislila sem si, super, se bom lahko vsaj med tednom umaknila, vendar sem se pošteno zmotila. Videvala sem ga skoraj vsak večer v gostilni, ki je bila čez železniške tire nasproti šole. V internatu sem bila štiri mesece, nato sem se rajši začela voziti z vlakom. Med odraščanjem sem bila pri mami vsak drugi vikend v mesecu. Ampak tudi ona ni bila nič boljša od očeta. Ne spomnim se, da bi me kdaj v življenju kdo od njiju objel in mi rekel, da me ima rad. Nista znala izkazovati ljubezni, zato imam tudi jaz še danes težave s tem. V tem obdobju je mami umrla mama. Želela sem ji stati ob strani, zato sem se odločila preseliti k njej za nekaj časa. Pri njej sem bila dva-tri mesece, ne spomnim se točno. Vendar me je samo silila v delo, ki ga sama ni hotela opravljati (kuhanje, pospravljanje in vse drugo). Imela me je za služabnico in se nisem počutila kot njena hči. Zato sem se vrnila v Trbovlje k stari mami, pri kateri sem živela do svojega 18. leta. V tretjem letniku sem imela maturantski ples, na katerega pa nisem šla zaradi staršev. Čeprav sem si sešila maturantsko obleko, se plesa nisem udeležila. Sem pa s svojimi prijatelji praznovala v lokalnem baru, kamor je kasneje prišel oče in naredil sceno. Najprej je začel težiti, naj se spokam domov, drugače jih bom fasala sredi gostilne. Ker sem se mu nekako izmuznila, je šel za šank, kjer je spil nekaj pijač. Jaz sem se skrivala v toaletnih prostorih, nato je prišla kolegica in rekla, da je odšel. To seveda ni bilo res, saj se še usedla nisem, pa je že bil za menoj in me odvel iz gostilne. V trenutku, ko si je odpel pas in ga potegnil ven, da bi me pred vsemi pretepel, se je meni sprožil obrambni sistem in sem zablokirala udarec, vzela pas v svoje roke ter ga udarila nazaj. Nikoli več me ni udaril.

Srednje šole nisem končala, zato mi je oče pomagal najti službo v Steklarni Hrastnik. Tam sem delala tri mesece, nato sem si našla službo drugje, saj sem v steklarni delala v treh izmenah za zelo majhen denar. Tako sem začela terensko prodajo. Ker nisem želela delati v steklarni, me je oče za 18. rojstni dan vrgel iz stanovanja, ko sem prišla iz diskoteke. Poklicala sem šefa, ki mi je našel sobo v samskem domu v roku ene ure. Od takrat sem živela sama. Terensko delo sem opravljala skoraj deset let, vendar za tri različne šefe.

V 21. letu sem zanosila s takratnim partnerjem in prenehala delati za nekaj časa. Ker se s partnerjem ni izšlo, sem šla v osmem mesecu nosečnosti v materinski dom. Pred porodom sem se vrnila v Trbovlje k očetu, ker sem mislila, da se je spremenil, saj je bilo slabo leto, odkar je umrla stara mama. Na žalost sem kmalu po rojstvu hčerke videla, da se oče ne bo nikoli spremenil in da ima rajši alkohol kot mene ...

Klavdija

Z ZAVESTJO KRALJEVI ULICE SE JE V SLOVENSKEM NARODU RAZVILA SRČNA KULTURA.

IVA TISA

MOJA POT 5: (NE)PRAVI RAZLOGI TEŽAV

Zadnje čase opažam, da pridejo trenutki, ko brez sebi poznanega razloga postanem precej jezna in razdražljiva. Nastopijo nepričakovano, nenadno in silovito, kakor da bi v moji notranjosti nastal vihar, ki si na vso moč prizadeva, da bi razdejal vse okoli sebe. Ta intenzivna čustva so usmerjena navzven, v zunanji svet, čeprav brez nekega specifičnega cilja. Morda v neprijetne spomine in slabe dogodke, ki so se zgodili v zadnjih letih, a je verjetno tudi še kaj drugega. Bolj kot to, da ne poznam vzroka teh čustev, me muči občutek, da to ni »pravi« razlog, pri čemer s pravi mislim na nekaj, kar bi bilo res pomembno, nekaj, kar bi bilo upravičeno takšnega čustvovanja. Sprašujem se, ali sploh smem doživljati ta čustva in ali je moje razpoloženje upravičeno, če pa se trenutno ne dogaja nič slabega. Ti dvomi in negotovost o (ne)upravičenosti občutenja posameznih čustev ter tudi njihovega izkazovanja okolici me spremljajo že vse od začetka mojih težav, torej zadnjih šest let. Začelo se je s prepričevanji o tem, da gre le za kratkotrajna občutja, ki bodo slej ko prej minila. »Seveda bodo, saj morajo, brez dvoma bodo,« sem si ponavljala, kajti zdelo se mi je povsem nemogoče, da bi se s psihičnimi težavami spopadalo dekle, ki je bilo pred tem vselej nasmejeno, polno energije in življenske radosti. Dekle s popolnim otroštvom, čudovitimi starši in tako rekoč vsem, kar si je želelo.

Zato mnogi sošolci, prijatelji in znanci niso razumeli, ko sem jim prvič pripovedovala o svoji žalosti, brezupu in tem, da mi ni več do življenja, saj v ničemer ne vidim smisla. Čudili so se, niso mogli verjeti, da se to lahko dogaja komu, ki za takšno počutje nima »pravega« razloga. Pravili so mi, da imam vse in mi čisto nič ne manjka. Morda so imeli prav, a to, o čemer so govorili, se je navezovalo zgolj na tisto, kar so videli na meni in vedeli o meni, to pa je bil le drobec moje resnične biti. Mojega resničnega jaza, ki se je do zadnjega atoma moči trudil, da bi njegova žalostna, obupana in tako zelo ranljiva podoba ostala globoko v notranjosti, skrita pred svetom.

Bala sem se namreč pokazati svojo ranljivost, tega me je bilo nadvse strah, saj sem od nekdaj v sebi nosila občutek, da moram biti močna, trdna, predvsem pa vedno in povsod nasmejana ter zadovoljna, ne glede na okoliščine. Te so sicer večino časa res bile ugodne, a bili so tudi trenutki, ko ni bilo najbolj prijetno, pa o njih nisem preveč govorila, saj nisem hotela nikogar obremenjevati s temi rečmi. Vedela sem, da se mnogim dogajajo veliko hujše stvari, hkrati sem si ves čas govorila, da ima vsakdo svoje težave, zato sem bila raje tiho. In vse nosila v sebi. V nekem trenutku sem se tudi zavestno odločila, da ne bom več jokala, saj se mi je zdelo, da solze ničesar ne rešijo, zgodilo se je celo, da so situacijo kdaj še poslabšale. Poleg tega se mi je zdelo, da je zame tudi najbolj



Janne Karlsson

preprosto, če ljudem ne povem, da nisem dobro, saj so v nasprotnem primeru sledila različna vprašanja, ki sem se jim želela izogniti. Ponovno zato, ker sem imela občutek, da stvari, ki so me težile, niso dovolj resne, hude ali pomembne, da bi se zaradi njih lahko počutila tako, kot se. Sedaj vem, da sem bila v močni zmoti. In to glede dveh stvari – glede (ne)pomembnosti in (ne)resnosti težav ter glede (ne)pravih razlogov za doživljanje čustev ter (ne)upravičenosti za njihovo izražanje. To, da sem vsa čustva toliko let tajila v sebi, jih zanikala in se pretvarjala, da jih ni, misleč, da bodo čez nekaj časa minila, me je pripeljalo do hude depresije, samopoškodovanja, težav s hrano, poskusa samomora in večkratnih hospitalizacij. Zato vam polagam na srce, da nikoli ne (po)dvomite o pomembnosti svojih težav, upravičenosti izražanja svojih čustev ter primernosti vzrokov zanje, temveč jih odprto in pogumno naslovite in izrazite, kajti to, da čustvom široko odpremo srce in jim dovolimo sobivati s seboj, je po mojih izkušnjah prvi in najpomembnejši korak na poti reševanja težav. Je tudi težak, morda najtežji, a brez dvoma se je zanj vredno potruditi.

Rebeka

**KRALJ ULICE SI V MIKROVALOVNI PEČICI SUŠI ČEVLJE IN CUNJE.
TO JE ZA KLOŠARJE SODOBNI NAČIN SUŠENJA.**

IVA TISA

NARODNA GALERIJA: REMBRANDT, GRAFIKE NAJVEČJEGA STAREGA MOJSTRA

V Narodni galeriji je bilo 25. aprila slavnostno odprtje verjetno najbolj pričakovane razstave v Sloveniji (no, takoj za Andyjem Warholom v Lendavi). V Ljubljano je prišel Rembrandt!

Njegove grafike so nazadnje gostovale na Japonskem pred osmimi leti, zdaj pa so pripotovale v Ljubljano, kjer jih bodo po koncu razstave za kar dve leti postavili v popolno temo. Že na začetku je treba poudariti, da bo razstava grafik na ogled le tri mesece, zato pohitite z ogledom!

In še to: razstavljene grafike so izvirno Rembrandtovo delo – razstavljene odtisi so njegovi!

Rembrandt van Rijn (1606–1669) je verjetno začel jedkati pri 19 ali 20 letih, nekaj znanja je dobil pri svojih učiteljih (priprava in nanos zaščitne prevleke), preostalo pa se je naučil s preučevanjem primerov in predvsem s poskušanjem. Umetnik je kmalu ugotovil, da lahko z grafikami dobro zasluži. Prednost grafike v primerjavi s sliko je, da je lažje prenosljiva, saj gre običajno za manjši format, in seveda z eno matrico lahko natisneš več grafičnih listov, kar pomeni, da privarčuješ pri materialu. Zato so njegove grafike hitro zakrožile po Evropi, in ker je šlo za izredno kakovostno delo, so pričale o umetnikovem mojstrstvu. Mojster je veliko eksperimentiral, saj

se je preizkusil tako v jedkanici kot suhi igli, uporabljal pa je tako japonski papir kot pergament. Zanimivo je, da je bil Nizozemec tudi strasten zbiratelj grafike. Tako je na dražbah kupoval albume grafik ali pa posamične grafike Rafaela, Albrechta Dürerja in drugih in zanje brez težav porabil na kupe denarja. Grafike so pripotovale iz Muzeja Rembrandtova hiša v Amsterdamu in so izredno občutljive na svetlobo. Na ogled je 43 mojstrovih del (končno število njegovih grafik je ocenjeno na malenkost manj kot 300), omenim pa lahko tudi dela njegovih sodobnikov, saj so bile njegove grafike že precej zgodaj vir navdiha, in naslednikov (James Abbott McNeil Whistler, Pablo Picasso). Predstavljeni so tudi umetniki iz zbirke Narodne galerije, pri katerih se kaže Rembrandtov vpliv.

Morda še beseda ali dve o naboru motivov, ki so res raznovrstni: od značilnih avtoportretov, motivov iz vsakdanjega življenja in krajin do prizorov iz Svetega pisma in tronijev (tronie v ednini pomeni doprsko upodobitev pogosto anonimne osebe, ki večinoma odraža različna razpoloženja). Lepo pa je prikazano tudi Rembrandtovo napredovanje v tehniki: od prvih precej negotovih poskusov do samozavestne in



Ester pred obiskom Ahasvera, 1635
(jedkanica, suha igla in dleto za bakrorez)

mojstrske poteze.

Za konec pa še prijazno opozorilo: zaradi občutljivosti in izjemnosti grafik na razstavi veljajo posebna pravila. V prostoru je lahko določeno število oseb, vedno je treba ohranяти primerno razdaljo pred deli in absolutno so prepovedane torbe, večje od formata A5, in seveda nahrbtniki. Razstava bo na ogled do 30. julija 2023.

Kaja Rožman

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA: LJUBEZEN

Prvič po času nižjih razredov osnovne šole sem bil spet obiskovalec SNG Opera in balet Ljubljana. S punco sva si ogledala predstavo z naslovom Ljubezen: po glasbeni predlogi Gustava Mahlerja (Pesem o Zemlji) dirigira Kevin Rhodes, koreograf je Renato Zanella. Ker se tudi punca ukvarja s plesom, sem podobnih dogodkov sicer vaju, a opera je bila vendarle posebno doživetje. Prvi, krajši del, je bil izključno plesni in je bil zelo intenziven in brezhibno koreografiran z

odlično izvedbo. Po odmoru je sledil daljši pevsko-plesni del. Petje so izvajali v nemščini, a se je dalo skupaj z opazovanjem plesnih gibov zelo lepo slediti zgodbi. Izredno pozitivna izkušnja in prijeten večer. V meni zagotovo gori želja po ponovnem obisku podobnih dogodkov. Ljubljanski operi in baletu gre tudi zelo lepa zahvala za podarjeni vstopnici.

Čuri

KINODVOR: JEZDECA

V Kinodvoru smo si ogledali slovenski film Jezdeca. Želja in prijateljstvo popeljeta mladeniča iz vasi na pot. Preprosto z mopedi. Atraktivnejši bi bili težki motorji. Pa ni bistvo v atraktivnosti. Bistvo je v preprostosti. Z malce nostalgije se gledalec lahko spomni svojih želja in lastnih odločitev. Super film. Meni je bil zelo všeč. Hvala Kinodvoru za brezplačne vstopnice.

Xena



KONCERTNI UTRINKI

Po tridnevnem festivalu Ment je bila odločitev za obisk koncerta The Comet is Coming (Kino Šiška, 1. 4.) malce majava in neodločna, kljub temu pa nam na koncu ni bilo žal. Ekipa s saksofonistom Shabako Hutchingsom na čelu je začela udarno in ni popuščala vse do konca. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi na Defoniji, kjer je bil oder skoraj premajhen za številčno zasedbo Andreas Røysum Ensemble (Klub Gromka, 13. 4.), sam klub pa pretesen za številčno publiko. Prav tam, na istem mestu, se je nekaj dni kasneje zgodila še ena nepozabna FriForma dveh koncertov. Najprej nastop iransko-avstrijskega dvojca Tahereh Nourani & Matthias Loibner, temu pa je sledil še solo sanjavi nastop domačega Iztoka Korena. Že v maju smo v Channel zero (4. 5.) zablužili še z Wille & The Bandits,



The Comet is Coming

Foto: Jože Balas, Foto Note



Wille & The Bandits

Foto: Jože Balas, Foto Note



Woodstock Barbie

Foto: Jože Balas, Foto Note



ANDREAS RØYSUM ENSEMBLE

Foto: Jože Balas, Foto Note

eno najboljših angleških koncertnih skupin, ki združujejo klasični britanski rock, psihedeliko, folk in ritmično odprtost jam bendov, ogrevali pa so madžarski blues rokerji Woodstock Barbie, tako da ni manjkalo niti dobre doze stonerja in soula. Čisto na koncu pa še skok v Kino Šiška (5. 5.) na koncert The Mission, legendarno britansko ghotic zasedbo, ki je s svojim »the best of« programom upravičila sloves vitalnega, nepredvidljivega in vedno odličnega benda.

Jože Balas – Foto Note



Iztok Koren

Foto: Jože Balas, Foto Note



The Mission

Foto: Jože Balas, Foto Note

OTROK STARŠEV NARKOMANOV: ODRASLA–DORASLA

Čedalje bolj sem vpletena v sceno. Zdaj v narkoflete hodim tudi sama, brez mami, čeprav še nisem polnoletna (bom pa kmalu). Oče je še na Dobu, je pa izvedel marsikaj in je besen, predvsem na mamo, da je to dovolila. Marsikdaj se sprašujem, kaj (če sploh) bi bilo drugače, če ne bi bil zaprt v mojih najstniških letih, ko sem ga najbolj potrebovala. Vem, da si tega zame ni želel. Narkiči me precej častijo. Medtem si seveda na meni pasejo oči, a nihče nič ne poskuša. Verjetno, ker jih še vedno štejem 16. Ko bi le vedela.

Občasno sem začela kaditi hors. Všeč mi je, naredi me pogumno, saj sem drugače zelo sramežljiva. Tudi zelo me zanima, kaj je tako dobrega na njem, da starša v vseh teh letih, kljub prošnjam, nista prenehala. Takrat sem še menila, da nočeta oziroma nista hotela. Drugi odvisniki mi pametujejo glede heroina. Ljudem je bilo dejansko mar zame, obstajali so dobri ljudje. Ampak jaz sem menila, da ga bom kontrolirala, četudi milijonom ni uspelo. In sem ga, eno leto. Zdaj vem, zakaj starša nista nehala.

Oče je prišel iz zapore kmalu po mojem 18. rojstnem dnevu. Spakiral me je in odpeljal od mame v upanju, da prepreči najhujše, da reši, kar se rešiti da. Nato sem jemala na skrivaj, vsaj tako sem mislila. Mislila, da za nos vlečem očeta, ki je narkoman že 20 let. Nekega dne je imel dovolj mojega kvaziskrivanja. Odločil se je, da mi bo on kupoval heroin in mi ga dnevno doziral. Takrat je bil čist. Seveda je kmalu po tem spet zabredel, ker je hčerki kupoval drogo in jo gledal kaditi pred njim. To je storil zato, da se ne bi potikala naokrog po raznih stanovanjih in se družila z dilerji. Na vsak način me je skušal spraviti na nadomestno terapijo, a jaz sem hotela folijo. Vem, da ga je bolelo srce. Vem, da mi ni mogel preprečiti jemati, ker je imel – kot ga imam jaz danes – občutek krivde. Leta kasneje mi je rekel: »Kako naj bi ti prepovedal početi nekaj, kar počnem tudi sam?« Skupaj sva hodila »šaniirat« v Avstrijo, Italijo ipd. V dveh urah dela sva vsak naredila čistega jurja, včasih več. Če bi delala cel dan, bi jih zaslužila okoli pet vsak. To so bili časi. Takrat sem v tem uživala. Vzela sem stvari in dobro služila ter se drogirala. A »idila« ni dolgo trajala. Kmalu sva bila oba zelo navlečena. Skadila sem okoli pet gramov heroina na dan in domov privlekla 15 let starejšega tipa. Z »gunom« (iglo) smo začeli jemati kokain, prihajala je tudi mama. *Fear and loathing in Štepanjsko naselje* bi se lahko reklo.

Oče ni več mogel gledati mojega propada, zato se je odselil. Ostala sem sama s tem tipom v dvosobnem najemniškem stanovanju. Štiristo evrov najemnine, za več kot 200 evrov položnic, veliko kokaina in heroina. Katastrofa na obzorju. Tip je bil nasilen, če je pil, delal ni nič, vse je bilo na meni. Pri devetnajstih sem bila sicer »odrasla«, a nikakor dorošla situaciji.



Saydung89

Šla sem na svoj prvi detoks, ga končala, a se kmalu spet navlekla. Z očetom sem redko delala, zato sem sama šanirala po Ljubljani. Bila sem obupana. Kakopak so me kmalu zaprli, pri vsega 20 letih. Bila sem tako zelo obupana, da sem tožilko, ki mi je želela dati pogojno obsodbo, s solzami v očeh prosila, da me zapre. Tako sem dobila svojo prvo zaporno kazen pet mesev, ki se je prelevila v tri in pol leta. V zaporu mi je šlo dobro. Očistila sem se vsega, se vpisala v šolo in jo sčasoma tudi končala. Vse je bilo v redu. Če štejem zapor, sem prvič ostala čista štiri leta – dve v zaporu in dve zunaj. Sem pa spet oziroma še vedno šanirala. Kradla sem stvari zase, pod pretvezo, da si nižam življenjske stroške. Ker sem služila, sem kaj kmalu spet začela jemati droge. Tista zguljena narkomanska fraza je takrat veljala v mojih mislih: »Saj bom samo enkrat.« Bila sem odrasla, a drogi nisem dorošla. Tako je še danes in ji tudi nikoli ne bom.

Tokrat je moja zadnja možnost za čisto življenje, to čutim, rešila sem se za mišjo dlako. Danes moje telo tega, kar sem počela, ne bi več preneslo. Odrasla sem, želim pa se tudi postarati in izkusiti drugo plat življenja, po kateri že tako dolgo hrepenim in je kot otrok staršev narkomanov nikoli nisem izkusila.

Sabina, ZPKZ Ig

DEŽUJE IN ĐONI KOBRA PRED DNEVNIM CENTROM RAZKAŽUJE SVOJ NOVI VELIKI DEŽNIK.

SONY: »KJE SI GA PA KUPIL?«

ĐONI: »PR' KITAJCU.«

SONY: »KITAJCI SO BOLJ MAJHNI, SPRAŠUJEM SE, ZAKAJ IMAJO TAKO VELIKE MARELE.

REKEL BI, DA NAJBRŽ ZATO, DA GRE CELA FAMILIJA USPOD.«

PISMO IZ CELICE SAMOSTANA

Jean, spoštovani urednik in nekronani kralj Združenega kraljestva brezdomcev, brodolomcev in drugih izbrancev, moj polbrat. Hvala tebi in vsem tvojim sodelavcem kam posamično za vaše Sizifovo delo valjenja kroglice zalog za brezdomne. Beži že peti mesec moje selitve z ulice na mesto miru in skrajne norosti. Ker ste mi poslali papir, znamke in pisma, vam lahko končno pišem v imenu svojem in imenu vaših bralcev in bralk, ki čakajo na vaše nove izdaje. Bogu sem v tem času že odslužil več kot pet mesecev in sedaj verjamem, da me na ulici že dolgo ne pogreša več nihče, razen tistih, ki so me razumeli in bili tu pa tam celo na moji strani. Za zdaj sem še kar v redu, čeprav so mi v tem času dodatno naprtili še tri leta zavora. Imam lastno celico, iz katere prav lepo pozdravljam vso tvojo prijazno in profesionalno ekipo. Veš, da nisem grešil, le kot ti vedno samosvoj sem bil.

Spoštovani kralji ulice, sporočam vam, da me je, ko sem se za nekaj časa poslavljaj

od vas, res razveselilo, da ste cel teden vsak dan igrali šah z menoj in celo v petek ob mojem dokončnem odhodu podaljšali igro čez 14. uro. Tukaj, kjer na toplem bivam in pišem, mislim na vas, kraljevske visokosti. Marsikaj sem se med vami naučil koristnega, še več pa nekoristnega ter zdravju škodljivega. Čestitam vam za izid 200. številke in vam želim vse najboljše ter sem vam hvaležen, da ste me sprejeli takšnega, kot sem, nepopolnega. Opazili ste, da nisem običajen klošar in pijanec, morda pa je to posledica moje zavestne odločitve za cigansko brezdomstvo. Tako sem z vstopom skozi zadnja vrata postal delček vaše tople in humane zgodbe o pomoči ljudem. Morda tega vsi nismo vredni in si tega ne zaslužimo, a se mi zdi, da nam »svobodo« ulice zavida marsikateri pridni in povprečni državljan Slovenije, Bosne in vse tja do Litve, Ukrajine in Afrike. Tudi oni so z nami.

Pišem nova poglavja življenjepisa in mislim na vas tam nekje zunaj na popolni



Benjamin

Foto: Neža Pezdirc

svobodi. Jean, ti lahko kot moj ožji sorodnik, tj. polbrat, prideš (za zdaj) na obisk le ob sobotah in nedeljah, kmalu pa se mi bo režim sprostil tudi na druge dni. Invalidski voziček je še vedno v skladišču in čaka na novega brezdomskega »invalida«. Če ti bo pri vsem tvojem delu le nekako zneslo uresničiti obisk zaprtega »kralja ulice«, kralja, ki ustvarja in je ustvarjal, da ne bi bil pasiven, da ne bi bil nor, je odšel v zapor, tam ima ljubi mir in na državne stroške piše misli svoje otroške. Vrnil se bom spet, tja na ulico, na cesto, v park, v raj. Vzemite me spet k sebi, da nikoli več grešil ne bi. Amen.

Dr. Benjamin Šmid, prof. MBA, ZPKZ Maribor

ŠE POMNITE, PANKERJI?

Sive ulice, ceste, tovarne proletariata? Se spominjate delavske mase, radniške klase, ki je postala suženj, a se še vedno ne da? Se spomnite pokozlanih parkov in svojih neskončnih brezskrbnih idilah? Se spominjate ljudske milice, ki nas je imela za disidente? Se spominjate upora? Tisti, ki ste zdaj sistem, ste postali seme razdora. Vedno bo upor in vedno bo dovolj razlogov za pank za tiste prave, kajti ta svet danes je še bolj bolan kot prej. Nedavno so se pred enim od ljubljanskih klubov spet zbrali pankerji različnih generacij, ponovno so namreč nastopili pionirji panka z naših prostorov – Paraf. Ker pa je kar nekaj privržencev zamudilo koncert, so se odločili malo pohengati pred klubom in spiti kako pivo, 25 do 30 njh. »Ma, jebeš ti tak pank, ki se začne že ob pol devetih zvečer,« namrgoden reče starejši panker okoli 60 let, v vsej svoji pangerski opravi. Mlajši kolega mu odvrne: »Ni band kriv, tu so pritožbe sosedov, po deseti znajo klicat pandure.« »Jah, samo še njih je treba, pizda. Kar naj pridejo, kurbe v plavem, da jim zapojemo 'nijedne nema bolje od naše policije'.« »Haha, kva so nam cajkani moril v osemdesetih, jebote, to so bli cajti.« »O fak, kako sem si vedno želel živeti v osemdesetih,« je vidno navdušen mladi panker zraven.

Naenkrat se prikaže skrivnostni mladenič. Morda ta izraz ni najprimernejši zanj, saj je že blizu 40, a je odseval mladost. Imel je daljše lase, odet je bil v zelen bomber in obut v adidaske. Klasičen primer nekoga, za katerega ne veš, kam bi ga sploh dal. Stari panker nadaljuje: »Vsa ta muzka, tud alter, zadnjih 20–30 let je za en kurac, po moje ne bi znal naštet niti deset dobrih bendov po razpadu Juge.« To še bolj pritegne pozornost skrivnostnega »mladeniča«, ki reče: »Ja, sej to, v Jugi je blo boljš vse, še posebej

pank, današnja scena se ne more primerjat z uno, panka ni več, ostala je nostalgija.« »Točno tako, podpišem skor vsako besedo,« je navdušen stari panker.

»Hm, mislim, da ne razumeš, bil sem ciničen, pank je bil in pank bo. Pank je rokenrol, vi pa si ga prilaščate, ker si prej, če sem te prav razumel, rekel, da je bila med letoma 76 in 84 najboljša scena. Bulšit! To je obdobje vaše mladosti. Pank smo mi, delavci, izgubljena generacija, mi izobčenci, mi proletarci, mi posebneži, ne pa razvajene očkove maze, ki so glumile pankerje.«

Stari panker je zmuden, ne ve, kaj bi rekel na vse to, pa pravi: »Leta 76, ko se je pank začel tudi pri nas, sem imel 14 let, najbrž se takrat nisi niti rodil, lohki bi ti bil fotr, tako da ti ziher men nauš govoril, kva je pank.«

»Okej, te štekam, a pank so bili tud bendi po razpadu Juge, nad katerimi ste vi stare seronje vihali nos, naslednje generacije pa so zaradi vas poslušale turbofolk.«

»Ampak, ampak ...« »Nič ampak,« je bil vztrajen mladenič.

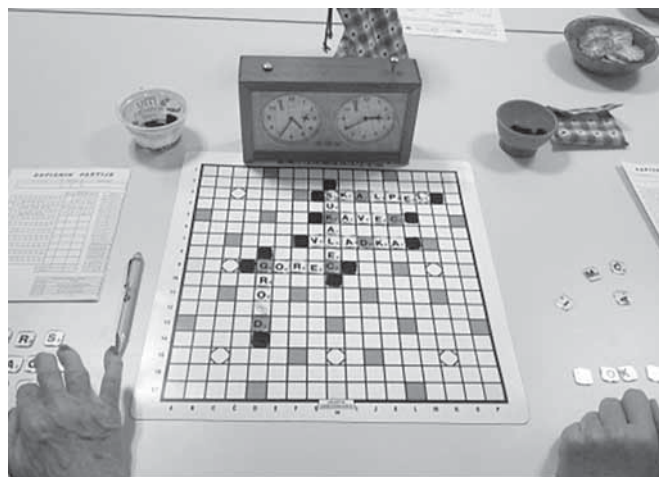
»Ustvarili ste nekaj, česar sami več ne razumete, in si dajete pravico obsojati nas pankerje kasnejše generacije. Pravite, da je pank danes brezvreden, obenem pa podpirate nostalgijo okoli starih bendov. Pa da nau pomote, stari, spoštujem še danes Parafe, ampak dojemite, da je danes svet še bolj bolan kot prej, zato je še zmer razlog za pank. To si zapomni, pank je brezkončen.« »Ampak, ampak ...« je bil še zmeraj zmuden stari panker.

A skrivnostni mladenič ga ni poslušal. Do konca je zvrnil platenko Laškega, se obrnil in izginil v noč. Spet bo prišel dan, ko se bomo zbrali panksi vseh generacij, kajti vedno bo razlog za upor.

Diego Menendes

OPIS IGRE KRIŽEMKRAŽEM

To je kratek opis igre za tiste, ki nimajo interneta, drugi pa si lahko kaj več preberejo na spletu. Igro turnirsko igramo s pomočjo šahovske ure, da bi partija ne trajala predolgo. Vsak tekmovalec ima na razpolago 30 minut za deset besed in vodenje zapisnika, kjer si sproti zapisuje najdene besede in jih ovrednoti. Črke so vrednotene od 1 do 4 točke. Vsak tekmovalec jih iz vrečke potegne deset, nato začetnik igre položi besedo na tablo tako, da vsaj ena črka leži v sredinskem polju vodoravno ali navpično in jo zagradi s priloženim črnim poljem, nasprotnik pa mora križati to besedo kot pri križanki in ima možnost zapisati besedo z največ 11 črkami. Tako nadaljujeta igro do konca partije in na koncu odštejeta vrednost neporabljenih črk. Seveda ura ni obvezna, pošteno pa je, da tekmovalca za vsako potezo porabita enak čas, da se igra ne zavleče. Kakovost besed je enaka kot pri slovenskem križankarstvu, kjer je predpisana najkrajša dolžina štirih črk, navzgor pa ni omejitve. V igri je deset domenkov (džolijev), ki nadomeščajo črko in so vredni glede na velikost nadomestne črke. Obarvana polja glede na barvo zvišajo vrednost črke dva-, tri- ali štirikrat, polje z romбом pa podvoji



Vir: Društvo upokojencev Jesenice

vrednost cele besede. Zmagovalec je tekmovalec, ki zbere največ točk.

Jože Pauman, sestavljalet ugank

Najave:

Cankarjev dom: Laurie Anderson, 5. 6.

Laurie Anderson, ki je pri nas že nastopila 1. junija 2012, v okviru EPK Maribor, je ena najbolj znanih in drznih ustvarjalnih pionirk Amerike. Je vizualna umetnica, skladateljica, pesnica, fotografinja, filmska ustvarjalka, strokovnjakinja za elektroniko, vokalistka in instrumentalistka. Njen novi projekt Let X=X temelji na zgodbah in zunajserijskih vizualnih upodobitvah albuma Big Science, ki mu bo dodala nove skladbe. Za novo koncertno upodobitev se je umetniško povezala z enim najopaznejših newyorških jazzovskih glasbenikov in skladateljev zadnjih desetletij, Stevenom Bernsteinom, in njegovo zasedbo SexMob. Laurie Anderson je vedno imela odgovor, kaj lahko storimo z umetnostjo ter kaj nam ta lahko pomeni za nazaj, danes in v prihodnosti. Po soočenju z njenim karizmatičnim dotikom lahko v ogledalu vidimo svoj boljši jaz.

JazzLent: Fred Wesley, 30. 6.

Oder Minoriti, Maribor

Najbolj funky pozavnist vseh časov, Fred Wesley, je svojo kariero začel pred nekaj več kot 60 leti kot pozavnist skupine Tine in Ika Turnerja, naslednje desetletje pa je preživel kot ena najslavnejših »stranskih« osebnosti v zgodovini glasbe, namreč kot aranžer in vodja zasedbe Jamesa Browna in je avtor njegovih številnih uspešnic. Kasneje je igral še v skupinah Parliament Funkadelic in z Bootsyjem Collinsom. A je Wesley veteran tudi v jazzovskih krogih (Count Basie Orchestra). Skupina The New JB's je že dolga leta njegova stalnica, ki jo sestavljajo sami težkokategorniki funk glasbe, ki jamčijo nepozaben soul, funk in jazz večer na Lentu! Fred Wesley bo na Festivalu Lent nastopil le nekaj dni pred svojim 80. rojstnim dnem, in to v še vedno vrhunski formi. Pričakujemo lahko enega tistih koncertov, pri katerih je že v prvi minuti jasno, da je to »to« in da je z legendarnimi vzkliki: »Hit me, Fred!« lahko vsako naslednjo minuto izkušnja le še boljša!

JazzLent: Delvon Lamarr Organ Trio, 1. 7.

Oder Minoriti, Maribor

Na premierni slovenski nastop prihaja »groove stroj«, imenovan Delvon Lamarr Organ Trio (včasih tudi DLO3). Specializirani za »feel good« glasbo, za smrtno resen spoj vrhunskih pesmi, do znoja prepojenih z najiskrenejšimi funk, soul in groove ritmi in melodijami, ter najimenoitnejše zabave, ki si jo sploh lahko zamislite. Dodajte ščepec bluesa, brzoprsto igranje kitare à la Jimi Hendrix ter seveda Delvonove Hammond orgle in dobili boste koktajl za dobro počutje. Delvon Lamarr že vrsto let slovi kot eden najbolj priljubljenih organistov, plošče tria pa so se uvrstile v sam vrh številnih glasbenih lestvic po vsem svetu. Brutalno iskreni, neverjetno skromni in brez običajnega alfa samskega gena znajo DLO3 pričarati eno najintenzivnejših glasbenih doživetij, na katerih je najpogosteje izgovorjena beseda tisti osvobajajoči »yeeeeah!«, ki ga potrebujemo na zadnji dan Festivala Lent.

JazzLent je namenjen poslušalcem, ki znajo uživati tako ob kritiško priznanem in uveljavljenem jazzu kot tudi ob odkrivanju novih jazzovskih obzorij, in v programskem smislu prinaša tako jazzovsko glasbo kakor tudi nekatere druge sorodne glasbene smeri, vsako leto pa predstavlja predvsem najbolj aktualne glasbene izdelke, dosežke, zasedbe in avtorje z vsega sveta. Več na <https://www.festival-lent.si>.

Zbral in uredil: Jože Balas, Foto Note

TEMA JE V OČEH SLEPA. NI JIH Z NAMI!

EDIN ČELEBIĆ

031
KRALJI
ULICE



Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana. Trem izžrebanim bomo podelili knjigo Stop igra avtorja Jake Tomca.

KRAVŽLJANJE MOŽGANOV

Magnus Carlsen (2853) – Sergey Karjakin (2772), svetovno prvenstvo, New York, 2016.

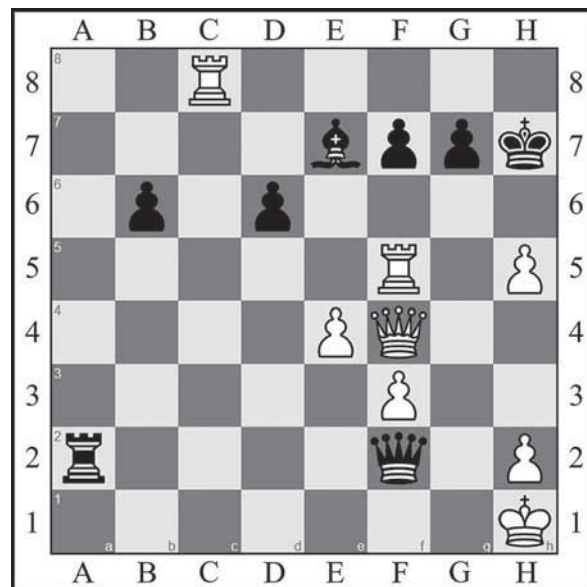
Belemu grozi mat, a je na potezi. Poiščite rešitev iz zagate. Črnega matira v dveh potezah.

Jean Nikolič

Standardni algebrski šahovski zapis:

pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

032
KRALJI
ULICE



REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 31.

Vir: chesspub.net

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI H KOMENTIRANJU!



SMS, 11. 5. >> Zdravo, naši kralji! V Žalcu ponuja časopis en čudoviti gospod, starejši, na časopisu piše št. 785 in je zelo prijazen. Lahko ga bi imela za prijatelja. Mene kot žensko in s svojo pojavo pomiri. Pred časom me je hvaležno objel, ko sem kupila časopis. Od njega ga kupita tudi mož in sin. Zdi se mi, kot da že ve, da smo družina. Hvala gospodu za vso lepo energijo, saj verjamem, da je v življenju mnogokaj preživel. J

Pošlji SMS s ključno besedo
POMEŽIK5
na 1919 in daruj 5€.

Omogočimo počitnice
vsem otrokom!

Več informacij na www.zpms.si

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije

POMEŽIK SONČU

NEVID(e)NA LUBLANA

Vodniki in vodnice z brezplačno izkušnjo vam preko pripovedovanja zgodb predstavimo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice. Govorimo zgodbo o mestu, o sebi in o brezdomstvu.

Pohod poteka v manjših skupinah 3-10 oseb, kar udeležencem omogoča varen prostor, kje lahko vprašajo tisto, kar jih že dolgo zanima, a si do sedaj niso upali. Traja 1,5-2 uri. Prispevek za turo po osebi znaša 8 evrov za dijake, študente, upokoјence in nezaposlene ter 10 evrov za zaposlene. Možne so tudi individualne ture za katere prispevek znaša 15 evrov.

Za prijavo nam pišite na:
tura@kraljiluce.org ali na Facebook Nevidna Ljubljana



Pridružite se nam
pri odkrivanju
drugačne Ljubljane!



OGLASNA DESKA

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zanimirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana.
Pon.-pet. 8.00-15.00.
Tel.: 059 022 503

Če želite objaviti svojo življenjsko zgodbo, nam jo lahko pošljete na urednistvo@kraljiulice.org ali nas pokličete na 030 323 128.

Društvo Kralji ulice se v mesecu maju zahvaljuje:

- pekarni OSEM za pekovske izdelke,
 - slaščičarni ZVEŽDA za slaščice,
 - fotostudiu FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
 - fotostudiu FOTO TIVOLI za pet kupončkov za fotografiranje,
 - društvu LAJKA za hrano za pse in mačke,
 - NK OLIMPIJA za vstopnice,
 - KK CEDEVITA OLIMPIJA za vstopnice,
 - društvu DUH ČASA za računalnike,
 - KINODVORU za vstopnice,
 - SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA za vstopnice,
 - ANIMAL ANGELS za kritje stroškov veterinarskih storitev in
 - vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in božična darila.
- Se priporočamo za naprej.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak torek 15.30-16.30 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

NAGRADNA KRIŽANKA

Iskrene čestitke nagrajencu in nagrajenkam pravilno rešene aprilske nagradne križanke. Tri knjige Samota orgazmov pozabljenih smrti avtorja Franja Frančiča prejmejo: Peter Fajs iz Šmarij pri Jelšah, Janja Zimšek iz Limbuša in Benica Žnidaršič iz Grahovega.

033
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 1 odstotek dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

POGREZNIL SE BOM V MOLK: ZLATO POTREBUJEM ZA ZOBE.

BENJAMIN GRACER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	1%

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

MILOŠEV FOTO KOTIČEK: SOD SMODNIKA

<https://www.instagram.com/stosicmilos/>

<https://www.facebook.com/milos.stosic.965>

Ta sklop fotografij opisuje težek, nesrečen, tragičen dogodek, ki se je zgodil 3. maja 2023 v soseski v središču Beograda. Čeprav tega seta fotografij ne želim poimenovati, je Bure baruta (sod smodnika) naslov, na katerega največkrat pomislim.

»... četrnaestogodišnji učenik Osnovne škole 'Vladislav Ribnikar' oko osam ujutru ušao je u školu naoružan sa dva pištolja i ubio čuvara i osam učenika. Nastavnica i šestoro dece povređeni su i prebačeni u Urgentni centar i dečju klinku u Tiršovoj ...« Jovana Gligorijević
<https://www.vreme.com/kolumna/pucnjava-u-skoli-vladislav-ribnikar-ne-pitajte-sada-zasto/>

Miloš Stošić,
prevedel Jean Nikolič



Foto: Miloš Stošić



Foto: Miloš Stošić



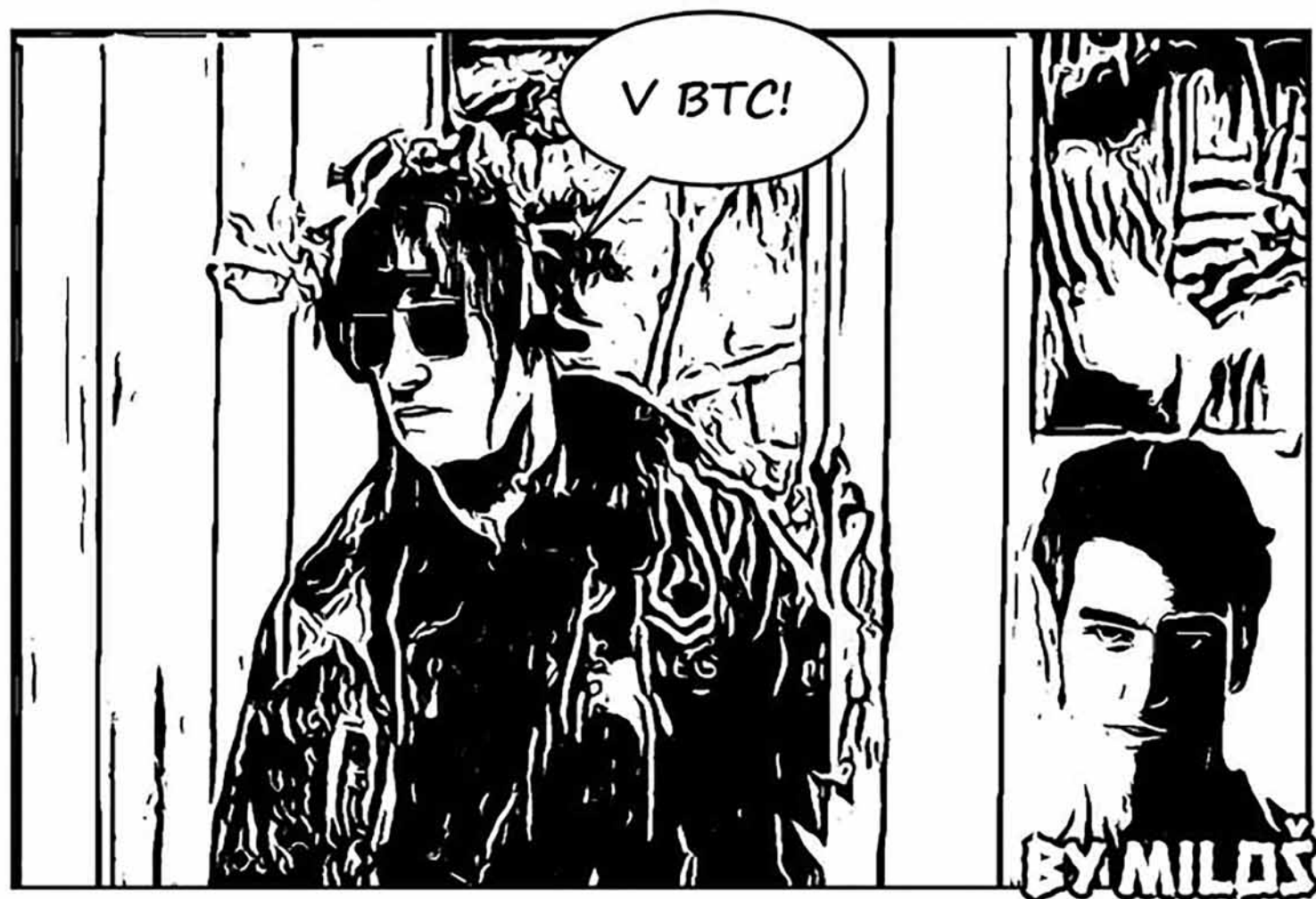
Foto: Miloš Stošić



Foto: Miloš Stošić



Foto: Miloš Stošić



BYMILOŠ

Matija in Jean: »Jean je urednik
Kraljev in moj dober prijatelj.
Zaposlenim na društvu v celoti
zaupam.«

